

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin St., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF

Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos.
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev. P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. B. Kok, Rev. C. Hanko,
Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman, Rev. H. Veld-
man, Rev. A. Petter, Rev. J. Vander Breggen.

Communications relative to sub-
scription should be addressed to
MR. R. SCHAAFSMA
1101 Hazen Street, S. E.
Grand Rapids, Mich.

Entered as Second Class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Vol. XVII, No. 6

DECEMBER 15, 1940

SUBSCRIPTION PRICE \$2.50

Meditation

Great Joy

*And the angel said unto them, Fear
not: for, behold, I bring you good tid-
ings of great joy. . . . Luke 2:10.*

The Word of joy!

Good tidings of great joy!

Do you hear this Word, and does the joy of it fill
your heart?

Thus, indeed, is the meaning, and this is the pur-
pose of this brief but wonderful sermon preached by
the angel to the shepherds in that Night of nights.
A “thing” has happened, a “word” has come to pass.
No, it is not a word of man that is realized,—how could
it be the cause of great joy?—but a Word of God,
in fact, *the Word of God is become*; and this “thing”
that has happened is really a cause of great joy; and
we would never believe it, we would never be able
to see the great joy this “thing” really is, so wholly
unlike it is to any human thing of joy; and, therefore,
the angel is sent to preach this joy unto us, that we
may hear and believe, and that the great joy may be
kindled in our hearts. . . .

Do we hear?

And hearing do we believe?

And believing does the great joy fill our hearts?
And we are quite sure that our joy is, indeed, caused
by this “Word” that is to come to pass in Bethlehem?

Yes, the shepherds heard. And they believed. And
their hearts thrilled with joy. And they immediately
responded to the Word that was spoken unto them that
night. Having heard the tidings concerning this
“Word”, and being directed by the angel as to the
place where it had come to pass, they said: “Let us
now go even unto Bethlehem, and see this “word”
which has come to pass, which the Lord hath made
known unto us”. And they went and saw: “the babe

lying in a manger”; and *still* they believed, and *still*
they rejoiced; and in turn they became witnesses of
the “thing” they had seen and of what they had heard
concerning it. And they returned, glorifying and
praising God for all the things they had heard and
seen!

Do we so hear this gospel of great joy?

O, apparently all the Christian world hears and
rejoices. Who does not celebrate Christmas?

But are they rejoicing in the “word” that is come
to pass in Bethlehem? Have not men’s wicked imagin-
ations changed also this Word of God into a word
of man; have they not changed this “thing” into an
idol after their own desires? Have they not so changed
the manger and the babe, that even in Bethlehem the
“world” might preserve its self-respect, its goodness,
its righteousness, the righteousness of Man?

No, the world as “world”, not even the “Christian”
world, not even the “modern” Christian world, cannot
and does not rejoice at this “thing” that is come to
pass!

And the question is an important one: Do we really
hear the Word concerning the “Word” that is become
in Bethlehem?

The Word of great joy indeed!

Let us go, then, to Bethlehem!

And let us see this “thing” or “word” that has
come to pass!

But go there, not to see *whether* this Word which
the Lord hath made known unto us is come to pass;
go there not in the expectation to have your hearts
filled with joy by what you *see* with your earthly eyes;
but go there, simply to see the “word” that is become,
believing not because you see, but because the Word
was preached unto you!

Something, indeed, you may see in Bethlehem!

Something might be seen there by any reporter
for the “Jerusalem Press”, something that might, in-
deed, be good material for a “front page story”, if
viewed merely with our earthly eyes.

For, on the previous day, in the evening, while the

setting sun was already flooding the Western sky with glowing glory of gold and purple, two strangers had made their weary way up the terraced hills and olive yards to the ancient City of David. Long and wearisome had been their journey from Nazareth through the trans-Jordanic regions and again into Judea to Bethlehem, and the hope that soon they would find some place of repose had lent strength to their aching limbs to finish the last stretch of the way before darkness overtook them. But in this hope of rest they were to be disappointed. Crowded to capacity the little town was, and even in the inn they could find no room. And so, fearful lest they would have to spend the night under the open firmament, in the chill of that winter's night, they returned to one of the grottoes in the outskirts of the village, where often passing caravans would lodge, and find stables for their beasts. There they determined to spend the night, still hopeful that they might find more convenient lodging on the morrow. . . .

And there the woman that was a virgin brought forth her firstborn son.

And she wrapped him in swaddling clothes, and laid him in the manger!

All because there was no room for them in the inn!

Go there, then, because you have heard the Word preached and have believed!

Above all, go there not to pity and to help. Go there, not to take this silent mother out of this stable, and to lift that babe from his manger-bed, in order to show them your human philanthropy. Do not call in an agent of your social welfare, to remove these circumstances that bespeak deep misery and abject poverty, for by doing so you would only obliterate the "sign" of this "thing" that is come to pass, you would silence the "Word" of God that would bring unto you good tidings of great joy. Do you not remember that the angel said unto you: "And this shall be a sign unto you: ye shall find the babe wrapped in swaddling clothes and lying in an manger"? . . .

To Bethlehem let us go, having heard the Word preached, not to pity and give aid, not to act at all!

Only to see the Word of God, the Word which the Lord hath already spoken unto us!

And these circumstances, this stable, this manger, this misery and poverty, all belong to the Word which God speaks to us in Bethlehem!

Let us worship and hear!

For, indeed, God is come down to us! He is there, wonder of wonders!—in that Babe in the manger! He came to us, mystery of mysteries!—as the first-born Son of that silent virgin! The heavens did rend, and He came! He, Himself. No idol of our imagination, but very God, God Who is GOD, came in the flesh, in human nature! God became also man. The Unchangeable was also born. The uncaused Absolute became also relative. The Eternal became also tem-

poral. The Infinite is also wrapped in swaddling clothes. The sovereign Lord of all also came under the law. The Holy One of Israel is also in the likeness of sinful flesh. The Supreme Potentate is also servant. . . .

The heavens were rent and God came down unto us!

And there is no room for Him in the inn. We cannot, we will not receive Him!

Nay, do not speak! Above all do not contradict! Do not object that it is a mere accident that this babe is born in that miserable stable, that his bed must be a manger, that all the world, and especially the world of today, the modern world, the civilized world, the philanthropic world, the "religious" world, will gladly send aid to this stable; that, as soon as it is only known that this Child is, indeed, the holy child Jesus, the Son of the Highest, God of God, it will exchange the stable for a palace, the manger for a canopied bed, the swaddling clothes for royal purple. Do not say that, had the world only known, it would gladly have celebrated the advent of God, even as it now celebrates Christmas. . . .

For, then you speak your own word!

Then you only contradict the Word of God!

For, this stable and this manger and these poor swaddling clothes are the Word of God, which you may not change.

Through them God speaks! Are they not "the sign unto you"?

And He says: the world always meets me with its *No!* Four thousand years before this Christmas night I was in the world, and ye would Me not! Ye contradicted My Word; ye rejected My commandment; ye violated My covenant; ye despised My friendship; and ever since ye hate Me above all that is to be hated; ye cast Me out to make room for the devil; ye preferred darkness to light, sin to righteousness, corruption to holiness, death to life! And I come into the world on this Christmas night, not because I expect that you will hail My advent, but witnessing by this sign of the manger that you will make no room for Me, that even the "wisest" and most "civilized", the "noblest" and most "religious" of you will crowd me out of your city and out of your world, will presently say: "This is the Son, come, let us kill Him!". . . .

This shall be a sign unto you!

You shall find the babe wrapped in swaddling clothes, lying in a manger!

It is the Word of God concerning your *No!*

Do you hear?

Nay, but you will not and cannot hear. And you will contradict and make yourselves pious, and speak of the "beautiful Jesus", and celebrate your Christmas. . . .

And know nothing of the great joy!

For as long as you wrap yourselves in cloaks of self-righteousness and religion and piety and "common

grace", you shut your hearts to the streams of pure joy of which the angel spoke!

And again, you will indeed hear, if but the almighty Word of God makes its way irresistibly into your inmost soul!

And hearing you will tremble before Him. And trembling you will acknowledge that His Word concerning your *No* is, indeed, the truth. And acknowledging you will repent in dust and ashes. And repenting you will ask Him to make room for Himself in your inmost heart!

And He will hear and come! And coming He will flood your hearts with the light of life!

Pleasures forevermore! .

Let us go, then, unto Bethlehem!

Not, indeed, to see with our earthly and carnal eyes what anyone may see of this "thing" that is come to pass!

Not in order to speak our own word, the word of man, concerning this child, wrapped in swaddling clothes and lying in a manger!

But with the Word preached by the angel in our heart. In the light of that Word let us consider the swaddling clothes and the manger. Above all, believing that Word let us look at the Child and rejoice!

For, He is Saviour, Christ, the Lord!

Saviour He is, because He shall surely save His people from their sin! It is from sin they must be saved, in order to be saved at all. Apart from redemption and deliverance from sin, there is no salvation. For, sin is their guilt, that rises up against them, that accuses them day and night before the face of God, that condemns them and makes them worthy of damnation, of death and hell. And sin is also the power that keeps them in bondage, that has dominion over them, that shackles them from within, so that they love the lie, contradict the Word of God, follow after corruption and iniquity, hasten to destruction. Held in the power of sin, burdened with a load of guilt they are, because in themselves and by nature they, His people, are of this present world. Children of wrath, even as the others. . . .

And from that bondage of sin they must be saved!

Themselves they can nevermore redeem nor deliver. As far as they can see their condition is quite hopeless. There is no way out. Atone for their guilt they cannot, for to atone is to satisfy, and to satisfy is to pay, and to pay is to bring the perfect sacrifice of love. And how shall they, who are dead through trespasses and sins, who can only increase their guilt every day and every moment, ever bring that sacrifice of perfect obedience? Nor could they ever break the shackles of corruption and darkness that hold them bound, and deliver themselves from the dominion of the devil. They have not the right to be delivered, neither the power or the will to deliver themselves.

But He, that child in the manger, is a Saviour unto them!

He saves!

And let it be repeated with all emphasis: He *saves*!

He delivers from all the power of sin and death, and He makes us heirs of all the glory of righteousness and life! He takes us out of darkness and translates us into the light! He redeems us from the guilt of sin by His perfect sacrifice, and He clothes us with eternal righteousness, that makes us worthy of eternal glory. He finds us enemies and He makes us friends. He finds us slaves of the devil and He makes us servants of the Most High. He cuts the shackles of sin and sets us into the perfect liberty of God's covenant. He comes into our death and brings us with Him into the glorious life of His resurrection. He finds us in hell and lifts us up into the highest glory of God's heavenly tabernacle!

A Saviour!

He saves!

Do not change this gospel into a word of man! Do not say, that He is indeed willing to save; that, when He descended into very hell, He intended to save; that, in His Word He declares unto all men His willingness to save; but that the actual realization of this salvation depends upon man's consent. Do you forget the sign of the swaddling clothes and the manger? Do they not bring the Word of God, testifying that we have no room for Him, cannot, will not and never shall make room for Him? If to the slightest conceivable extent His salvation depends upon our "yes", the case is hopeless, He cannot be a Saviour, for we will always say "No"!

Yes, but He is Saviour, because He saves!

He is ordained to save, for He is Christ, the Anointed. He is God's Christ, the Friend-servant of the Most High *par excellence*! Ordained and qualified to be Heir of all things, the Head of all creation, and therefore,, empowered in the Name of God to destroy the power of the devil and all the dominion of darkness and to renew them into the eternal Kingdom of heaven, wherein the tabernacle of God shall be with men. God's Prophet, God's Priest, God's King is He. Christ, the Lord!

The right to save is His!

And He saves to the end! For, He saved us by the blood of the accursed tree, tasting death for every man; and He saved us by the power of His resurrection, the justification of all that are given Him by the Father. . . .

And He saves us by the grace of His good Spirit, overcoming our "no", and making us willing subjects unto His "yes".

Unto you is born a Saviour, which is Christ the Lord!

Glorious gospel of glad tidings!

Everlasting joy!

H. H.

Editorials

The Battle Of Harmageddon

About this subject a question was delivered to me from the Men's Society of our Church in South Holland, Ill. The exact wording of the question I know not, because the question was delivered orally, but I believe that the Society is interested to know especially whether that battle must be conceived of as a real, literal battle, or whether the text in Revelation refers to something spiritual. The possibility of conceiving of it in a spiritual way was suggested, I believe, by the mention of the three unclean spirits that proceed out of the mouth of the dragon, the beast and the false prophet.

But let us briefly consider the matter in order.

We read about the battle of Harmageddon in Rev. 16:12-16: "And the sixth angel poured out his vial upon the great river Euphrates; and the water thereof was dried up, that the way of the kings of the east might be prepared. And I saw three unclean spirits like frogs come out of the mouth of the dragon, and out of the mouth of the beast, and out of the mouth of the false prophet. For they are the spirits of devils working miracles, which go forth unto the kings of the earth and of the whole world, to gather them to the battle of that great day of God Almighty. Behold, I come as a thief. Blessed is he that watcheth and keepeth his garments, lest he walk naked and they see his shame. And he gathered them together into a place called in the Hebrew tongue Armageddon". The remaining verses of this chapter tell of the pouring out of the seventh vial, picturing evidently what takes place on the scene of that battle of Harmageddon.

We must remember that the text tells us of the judgments symbolized in the pouring out of the vials, and refers us, therefore, chiefly to the time immediately preceding the end of the world. For, although even what is signified in these vials is always upon the earth in a sense, yet in their full significance the vials are poured out shortly before the second coming of the Lord.

The battle of Harmageddon (or Armageddon) is, no doubt, the chief subject here. All the vials culminate in that battle. Already the first four vials are preparatory to that final struggle. These are poured out upon the physical universe. The first is poured out on the earth, the soil, and the result is a grievous sore upon the men that worship the beast; the second upon the sea, so that it became as blood and every living creature in it died; the third upon the rivers and fountains of waters, so that they became blood,

and the ungodly had blood to drink; and the fourth upon the sun, so that men were scorched with fire. I call attention to these to point out that there is no reason to allegorize these judgments of God in nature. Just how they will be realized we do not know, but we may be quite sure that Scripture here speaks of literal plagues in nature. The purpose of them, however, is to remove the very basis of prosperity from the Anti-Christian empire, from Babylon. This again is closely related to the fifth vial, which is poured out upon the throne of the beast, the result being that his dominion is darkened, and instead of carnal joy there is now despair in his kingdom. Again, just how this will be fulfilled we cannot tell, but there can be no question about the fact, that there will be a literal worldpower of antichrist, a literal throne and dominion and that by this fifth vial its glory will be darkened.

And thus things are prepared for "the battle of Harmageddon".

The sixth vial is poured out on the great river Euphrates. And the effect of it is that the way of the kings of the east is prepared and that the kings of the earth, of the whole world, are gathered to battle. The day of that battle is the great day of God Almighty, the day of His wrath and judgment.

Now the river Euphrates is the ideal boundary line of the land of Canaan, separating Israel from the heathen nations (Gen. 15:18). Symbolically it is represents the line of demarcation or separation between the outwardly Christian (at that time of the sixth vial: *antichristian*) world and "the kings of the east", the heathen world, the powers which Scripture elsewhere calls "Gog and Magog". That the river Euphrates is dried up signifies, therefore, that every obstacle for the kings of the east, the heathen nations, the nations of Asia and Africa and from the four corners of the earth, to come against the anti-christian powers for battle, is removed. The drying up of the great river is not to be realized literally, of course. That would have no significance. But it symbolically represents the removal of a final obstacle (whatever that may be) in the way of "the kings of the east" to come for battle.

Now, surely, "the kings of the east" (vs. 12) and "the kings of the earth and of the whole world" (vs. 14) are kings or powers of flesh and blood. They are worldly powers in the literal sense of the word. There can be no mistake about this. This would also lead to the conclusion that in vs. 14 and 16 a literal battle is meant between these forces from "the east" and from "the west".

But as this sixth vial is poured out, John sees something else. Three unclean spirits, whose unclean nature is further apparent from their likeness to frogs, and who are spirits of devils, proceed from the mouth of the dragon, the mouth of the beast (antichrist from

its political aspect, as a world-power) and of the false prophet, and they go forth to the kings of the whole earth to gather them to battle. It is evident: 1. That these three spirits are one in nature and purpose (they proceed from the devil-beast-false prophet), i.e. antichristian. 2. That they represent the influence of "the word" (they proceed of *the mouth* of the dragon etc.) both spoken and written: false philosophy, so called "religion", modern "missions", also treaties etc. 3. That it is not the purpose of the antichristian power to gather the whole world to battle, but that this is, nevertheless, the purpose God accomplishes through these unclean spirits.

And this everything is prepared for the battle of Harmageddon. Everything we studied thus far leads to the conclusion that this battle will be a literal conflict between tremendous forces (the kings of the whole world) that will be gathered in Harmageddon. The name Har(Ar) Mageddon means Mount Megiddo. It was a mountain situated in the territory of Issachar, in the plain of Esdraelon, near the valley of Jezreel. Some interpreters insist that we have here a direct indication of the place where the last world-struggle will take place, and where the nations of the world will be gathered for the final battle at the time when Christ shall appear to judge. But this is not necessarily the case, neither is it essential to the right understanding of the passage. The name refers, undoubtedly, to the victory of Deborah and Barak over the Canaanites, Judges 5. It represents the place where all the enemies of the Lord shall suffer their final defeat.

I reach the conclusion, therefore, that the "battle of Armageddon" is to be a literal, final battle; at least in Armageddon the nations shall come together from the east and from the west for the purpose of battle, while at the same time it is God's purpose to gather them for judgment.

H. H.

Van Onze Eerste Synode

Het slot van het schrijven onzer Synode aan de Protesteerende Eerste Christelijke Gereformeerde Kerk te Kalamazoo luidt als volgt:

"Broeders, wij begrijpen, dat dit harde dingen zijn voor ons om te zeggen, en voor u om te hooren. Maar ze zijn de waarheid, zooals uit al de actestukken blijkt. En wij verzekeren u, dat we ze hier niet ophalen, omdat we er behagen in hebben dit te doen, noch ook omdat we door een geest van bitterheid worden bewogen, maar omdat het onze ernstige begeerte is om te verzoenen, en om u te doen terugkeeren tot de ge-

meenschap met onze kerken. We reiken u de hand der broederlijke liefde in Christus Jezus onzen Heere.

"Maar hoe zal het ooit tot eene verzoening komen, als de dingen, die we in dit schrijven gereleveerd hebben, niet uit den weg geruimd worden? En hoe zullen ze uit den weg geruimd worden, tenzij ze vergeven worden? Maar hoe zullen we u kunnen vergeven, tenzij ge vergeving begeert, nadat ge het verkeerde van uwen weg hebt ingezien?

"Het is juist omdat we u gaarne de hand der gemeenschap toereiken, dat we u bestraffen over deze uwe zonde, dat ge herhaaldelijk gepoogd hebt de zaak Gods te verwoesten om persoonlijke redenen. Het is in denzelfden geest, dat wij u vermanen om u te bekeeren, en om niet voort te gaan in dezen zondigen weg van scheuring, dien ge opzettelijk gekozen hebt, en voor welke keuze ge nooit verantwoording zult kunnen doen voor God en ons.

"Hebt niet den indruk, dat het in onze bedoeling ligt onszelven boven u te verheffen, omdat we het onze roeping achten u deze bestraffing en vermaning te doen toekomen. We vermanen u als broeders in Christus, wel bewust van onze eigen geneigdheid tot struikelen en zonde. En omdat we onszelven onzer zwakheden bewust zijn, wenschen we met nog twee opmerkingen dit schrijven te besluiten. In de eerste plaats, verzoeken we u, bijaldien ge zoudt meenen, dat er ook bij ons schuld ligt voor de bestaande breuke, ons hierop te wijzen. En ten tweeden laten we u weten, dat we ten allen tijde bereid zijn, deze dingen met u te bespreken, en dat we eene commissie voor dit doel hebben benoemd.

De uwe in Christus,
De Synode der Prot. Gerf. Kerken,
Rev. Gerrit Vos, Pres.
Rev. M. Gritters, Scriba.
Rev. P. De Boer, Tweede scriba."

Op dit schrijven ontving onze "Stated Clerk" het volgende antwoord, dat we maar niet vertalen, uit vrees den zin er van niet juist weer te geven:

Kalamazoo, Mich.
July 30, 1940.

"To the Protestant Reformed Church
924 Worden Street
Grand Rapids, Michigan.
Attention — Rev. D. Jonker.

"Esteemed Brethren in the Lord:

"The Consistory of the Protestant First Christian Reformed Church of Kalamazoo acknowledges receipt of your communication of May 28 and after carefully reading and considering the contents of same has come to the following conclusion:

"a. The Consistory does not accept any of the accusations mentioned in your missive and feels that if

any contact is to be made these will have to be retracted.

"b. The Consistory has shown its willingness in the past and also now is willing to confer with the Protestant Reformed Church regarding a possible union if same can be accomplished on a reasonable basis and with the aim of ultimate success.

"c. If your church also desires to confer with us on such a basis the Consistory sees a possibility of union.

"d. The Consistory feels the need of a stronger unity with brethren that are one in their striving for more clearness of doctrinal truths and therefore asks that you will prayerfully consider the contents of this answer".

CONSISTORY OF THE PROTESTING FIRST CHRISTIAN REFORMED CHURCH.

Yours very respectfully,
Henry Danhof, President,
Peter Dijksterhuis, Clerk."

De leden der commissie, die de Synode benoemde om deze zaak te behartigen gelieven dit ook de beschouwen als eene kennisgeving aan hen van dit antwoord van den kerkeraad van Kalamazoo.

Ondergeteekende meent, dat de commissie hier geen verder werk verrichten kan. Ze heeft daartoe geen opdracht.

Indien een der andere leden hierover van hem zou verschillen, hij late het ondergeteekende slechts weten, en deze zal gaarne een vergadering der commissie beleggen.

Ik vind dit een vreemd antwoord.

Aangaande den inhoud der vermaning, die we den kerkeraad deden toekomen, antwoordt deze, dat hij de beschuldigingen daarin genoemd niet aanvaardt, niet aanneemt.

Dat ze niet waar zijn, beweert de Kerkeraad niet. Zulk een bewering zou dan ook met bewijzen gepaard moeten gaan. En zulke bewijzen zou hij niet kunnen leveren. Integendeel, die leden van den Kerkeraad aldaar, die op de hoogte zijn met de geschiedenis, weten maar al te goed, dat hetgeen onze Synode schreef waar is van het begin tot het eind. Maar de Kerkeraad heeft blijkbaar gemeend, dat hij aan de klem kon ontkomen door eenvoudig te zeggen, dat hij onze beschuldigingen niet aanvaardt. Maar onzerzijds, laat de Kerkeraad dit goed verstaan, zijn we volkomen bereid, om hetgeen we schreven met de stukken en met vele getuigen te bewijzen. Wil de Kerkeraad ze dan niet aanvaarden, dan wil dat eenvoudig zeggen, dat hij de waarheid niet wil aanvaarden. En dat ligt voor zijn verantwoording.

Maar de Kerkeraad zegt meer. Hij laat ons ook weten, dat hij eenig contact met ons weigert, tenzij die beschuldigingen worden herroepen. Dit zal een

antwoord zijn op onze laatste opmerking, dat we gewillig zijn om deze dingen met den Kerkeraad van Kalamazoo te bespreken, en hiervoor eene commissie hebben benoemd. Dit sluit natuurlijk de deur. Onze commissie heeft geen macht om de beschuldigingen te herroepen. De zaak is dus afgedaan, althans tot aan de volgende Synode. Hier verschanst de Kerkeraad zijn zwakheid. Hij aanvaardt onze beschuldigingen niet. Daarom oordeelde de Kerkeraad, dat het maar het voorzichtigst was, om geen contact toe te staan, totdat die beschuldigingen herroepen worden. Echter geeft de Kerkeraad ook geen enkelen grond aan, waarop zulk eene herroeping zou kunnen geschieden. De deur is gesloten.

Op ons verzoek om aan te toonen, waarin wij schuldig staan aan de bestaande breuke, geeft de Kerkeraad geen antwoord.

De Kerkeraad beweert verder, dat hij zich in het verleden gewillig betoond heeft om te confereeren met onze Kerken over een mogelijke vereeniging, en dat hij daartoe ook thans gewillig is.

Dit beteekent natuurlijk niets, nadat de Kerkeraad eerst duidelijk te kennen gegeven heeft, dat hij juist geen bespreking wil van de oorzaken, die tot de scheuring van Kalamazoo's gemeente leidden. Die gewilligheid in het verleden betoond zal zeker duiden op de correspondentie, die Kalamazoo eens gehad heeft met één onzer kerkeraden. Overigens is zeker niemand zich van eenig betoon van gewilligheid van de zijde van Kalamazoo bewust. En ook thans ware het beter geweest, dat de Kerkeraad van Kalamazoo zijn antwoord maar besloten had men de conclusie onder "a".

Want het wordt niet beter. De Kerkeraad zoekt vereeniging op een "reasonable basis and with the aim of ultimate success". Een "redelijke basis"! Wie kan zeggen, wat de Kerkeraad hiermee bedoelt? Wil het zeggen, dat we maar niet over het verleden confereeren, de dingen maar "blauw blauw" laten? Misschien is dat wel "redelijk", maar Schriftuurlijk is het niet. En hoe een Kerkeraad eener Gereformeerde Kerk kan meenen, dat dit zou kunnen uitloopen op "ultimate success", gaat mijn begrip te boven. Waarom wil de Kerkeraad geen vereeniging op een Schriftuurlijken grond en in den Schriftuurlijken weg? Dien wezen wij immers aan? Waarom moet daarvoor in de plaats geschoven worden "a reasonable basis"? Welslagen van een poging tot vereeniging mag alleen in den Schriftuurlijken weg verwacht worden. Dien wil Kalamazoo niet!

Het laatste is misschien nog het vreemdste.

De Kerkeraad spreekt namelijk uit, dat hij behoefte gevoelt aan sterkere eenheid met broederen, die één zijn in hun streven naar meerdere helderheid van leerstellige waarheden!

Als dit eenigen zin heeft, dan moet het wel beteekenen, dat er bij den Kerkeraad te Kalamazoo een streven is naar meer helderheid in leerstellige waar-

heden, en dat hij daarom behoefte gevoelt aan vereeniging met hen, die hetzelfde streven openbaren!

Dat is uiterst vreemd. En ook zeer vaag.

Niet, dat dit streven naar meer helderheid niet een nobel en ook altijd noodzakelijk streven is.

Maar het is toch moeilijk te verstaan, hoe dit de grond kan zijn voor de behoefte om eenheid met anderen te zoeken.

Neen, dan zegt een gereformeerd mensch: ik gevoel behoefte aan eenheid met allen, die hetzelfde dierbaar geloof deelachtig zijn en dezelfde heerlijke waarheid met mij belijden.

Het streven naar meer helderheid komt dan vanzelf wel.

Ik vind dit een vreemd en teleurstellend antwoord.

Teleurstellend uit het oogpunt van een broederlijk pogen om eerlijk en rond bij elkaar te komen en de dingen, die er gebeurd zijn te bespreken.

Als ik het antwoord van Kalamazoo echter mag beschouwen uit het oogpunt van een poging om de deur te sluiten en tegelijkertijd den indruk te laten, dat ze openstaat; of ook om den indruk te laten, dat men iets goeds zegt, terwijl men iets heel verkeers zegt,—dan feliciteer ik den opsteller. Het is een meesterstuk!

H. H.

Het Gezag Der Kerk

We zouden nog wijzen op uitspraken uit enkele andere Protestantsche Confessies tot aan den tijd van de Westminster Confessie, om te zien, hoe de kerken der Reformatie zich het gezag der Kerk dachten, in onderscheiding van en in verhouding tot het gezag van den Staat.

Hiertoe moeten we vooral letten op de Augsburgsche Confessie, 7; de Tweede Zwitschersche Confessie (Helv. Post.), 18, 30; de Schotsche Confessie, 20, 24; de Negen en Dertig Artikelen (Thirty Nine Articles) 20, 21, 27; de Iersche Artikelen (Irish Articles of Religion), 57-62; 75-80; en de Westminsterse Confessie, 23, 30, 31.

Artikel 7 van de Augsburgsche Confessie (Luthersch, 1530) maakt scherp onderscheid tusschen de macht der Kerk of van de bisschoppen en die van den Staat, of van "het zwaard". Het begint met te zeggen: "Er zijn vele twisten (disputationes) geweest de macht der bisschoppen betreffende, waarin velen zeer ongevoeglijk (nonnulli incommode) de kerkelijke macht met de macht des zwaards hebben verward". Nadat het gewezen heeft op de verwarring, troebelen en oorlogen, die uit deze verkeerde beschouwing en de handhaving er van door den Paus van Rome voortvloeiden, stelt het daartegenover, dat vrome en ge-

leerde mannen altijd anders over deze zaak gedacht hebben, en dat "de onzen" (nostri) daarom gedwongen zijn geworden om scherp onderscheid te maken tusschen de kerkelijke macht en de macht van het zwaard. En dan wordt de macht der kerk omschreven als volgt: "Nu is hun gevoelen aldus, dat de sleutelmacht of de macht der bisschoppen, volgens het Evangelie, eene macht of mandaat Gods is om het Evangelie te prediken, de zonden te vergeven of te houden, en de Sacramenten te bedienen. Want Christus zendt de apostelen met deze opdracht (Joh. 20:21 sqq.): 'Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden. Ontvangt den Heiligen Geest: wier zonden gij vergeeft, dien zijn ze vergeven, en wier zonden gij houdt, dien zijn ze gehouden.' Mark. 16:15: 'Gaaf heen, predikt het Evangelie allen creaturen', etc. Deze macht wordt alleen uitgeoefend door onderwijzing of prediking van het Woord, en de bediening der Sacramenten, hetzij dan aan velen of aan enkelen in overeenstemming met de roeping (juxta vocationem), want hierdoor worden geen lichamelijke, maar eeuwige dingen geschonken, eeuwige gerechtigheid, de Heilige Geest, het eeuwige leven. En deze dingen kunnen niet ontvangen worden dan alleen door de bediening des Woords en der Sacramenten; gelijk Paulus zegt (Rom. 1:16): 'Het Evangelie is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft'. En waar nu de kerkelijke macht eeuwige dingen betreft en alleen uitgeoefend wordt door de bediening des Woords, daar kan zij de uitoefening der politieke macht niet in den weg staan, evenmin als de zangkunst de politieke machtsuitoefening verhindert. De overheid beschermt niet de zielen (mentes) maar de lichamen en lichamelijke dingen tegen openbare beschadiging (injurias), en bedwingt de menschen door het zwaard en lichamelijke straffen, opdat dat burgerlijk recht en vrede bewaard mogen blijven."

Zoo worden hier dus de lijnen getrokken. De kerk heeft de sleutelmacht, de staat heeft de zwaardmacht. beide moeten worden gehoorzaamd. De kerk oefent haar macht uit alleen door de prediking des Woords en de bediening der Sacramenten, want door haar worden alleen geestelijke, eeuwige goederen verkregen; de staat oefent zijn macht uit door dwang en lichamelijke straffen, want hij is er tot bescherming van lichamelijke goederen. Daarom moet de kerk zich dan ook niet indringen in het ambt van de overheid, moet zij geen wereldsche regeeringen willen overdragen (non transferat regna mundi), geen wetten der aardsche overheid ontbinden, en aan de overheid geen wetten voorschrijven aangaande de vormen van het gemeenebest (de forma rei publicae). Alzoo "maken de onzen onderscheid tusschen de ambten van beide machten en vermanen zij om beide machten te eeren en te erkennen als een gave en zegen Gods".

Artikel 18 van de Tweede Helvetische Zwitschersche Confessie handelt in het bijzonder van de kerke-

lijke macht. Deze Confessie is eigenlijk een dogmatiek in het klein. Ze handelt zeer breed over de verschillende stukken der leer, ook over de kerkelijke macht. We zullen haar daarom maar niet letterlijk aanhalen. In artikel 18 wordt voornamelijk gehandeld van de macht van de bedienaren des Woords. Het ambt dezer dienaren wordt omschreven in onderscheiding van de vele orden en ambten, die de Roomsche Kerk heeft ingesteld. De macht dezer dienaren is eigenlijk de sleutelmacht. Hierbij wordt er met nadruk op gewezen, dat deze macht een louter bedienende macht is. Het is ten slotte Christus, en Hij alleen, die de sleutelmacht heeft. En Hij geeft de sleutelen niet over aan menschen. Zonder Zijne macht en werking beteekent de uitoefening der sleutelmacht door menschen niets. Maar wel heeft het Hem behaagd om die sleutelmacht door middel van menschen te bedienen, en dus door de ambten Zijne kerk te vergaderen en op te bouwen. De bedienaren des Woords hebben dus geen macht in zichzelf, maar louter eene dienende macht, en zijn daarom dan ook striktelijk gebonden aan het Woord van Christus. Ze oefenen deze macht uit door de bediening des Woords en der Sacramenten, alsmede ook door de kerkelijke tucht. Maar ze zijn tevens zelf aan die sleutelmacht onderworpen, die door ouderlingen wordt uitgeoefend. De nadruk valt dus ook in dit artikel op de waarheid, dat de macht der Kerk haar symbool heeft, niet in het zwaard, maar in den sleutel, en dus van geestelijk-zedelijken aard is.

In artikel 30 van deze Confessie wordt de macht en roeping van de hooge Overheid omschreven. Zij heeft de hoogste plaats in de wereld. Aanstonds wordt onderscheid gemaakt tusschen een goddelooze en eene godvreezende overheid. De eerste is een tegenstander der Kerk en kan haar veel kwaad doen, de laatste echter is een vriend en waardig lid der Kerk en kan haar op allerlei wijze helpen en bevorderen. Het is de taak der overheid om de publieke rust en vrede te bewaren, welke taak ze het best kan vervullen, als ze zelf godvreezend is en de ware religie is toegedaan. Dan zal ze de prediking des evangelies bevorderen en het ware geloof, en alle leugen en bijgeloof, impiëteit en afgodendienst uitroeien, en de Kerk Gods beschermen. Want de zorg voor de ware religie behoort tot de voornaamste taak der overheid. Behalve dat zij dan ook geroepen is, om op haar eigen gebied recht en gerechtigheid te handhaven, moet ze ook haar zwaard keeren tegen alle boosdoeners, oproermakers, dieven, moordenaars, verdrukkers, meenedigen, en tegen allen die God bevolen heeft te straffen en te doden. En daarom heeft de overheid ook de taak om alle ketters te onderdrukken, die niet ophouden de majesteit Gods te lasteren en de Kerk te verstoren en te verwoesten.

We zien hieruit, dat de Helvetische Confessie van de scheiding van Kerk en Staat, zooals die thans wordt voorgestaan, niets wil weten. Eenerzijds oefent zij

wel degelijk haar macht (de sleutelmacht) uit over den Staat, door aan dezen hare roeping naar den Woorde Gods voor te schrijven; maar anderzijds kent zij aan de overheid de macht toe om ook in religieuze zaken met het zwaard op te treden, de Kerk te beschermen, de prediking des evangelies te bevorderen en de ketters tegen te gaan en uit te roeien. Ze ziet echter zeer wel in, dat dit alleen geschieden kan door eene godvreezende overheid. Het zwaard behoort wel niet aan de Kerk, maar toch eigenlijk alleen in de handen van ware leden der Kerk.

De Schotsche Confessie handelt in artikel 20 van de macht der Kerk voornamelijk zooals ze vertegenwoordigd is door de algemeene concilies. Ze legt er nadruk op, dat, ofschoon ze de uitspraken van zulke concilies niet verwerpt, ze haar toch ook niet onvoorwaardelijk aanvaardt, doch alleen in zoover als ze overeenstemmen met den Woorde Gods. De conciliën hebben dus macht, om alle ketterijen tegen te staan en te verwerpen, en publieke belijdenissen naar den Woorde Gods voor het navolgende geslacht op te stellen, alsmede regelen te maken voor de handhaving van de goede orde in de Kerk, naar het voorschrift van Gods Woord, dat alle dingen eerlijk en met orde moeten geschieden. De Kerk heeft dus de macht om te leeren en te regeeren, en is daarbij altijd gebonden aan het Woord Gods.

In artikel 24 wordt van de hooge Overheid beleden, dat zij eene instelling Gods is, en daarom als zoodanig te eeren. Ze heeft de roeping de goeden te beschermen en de kwaden te straffen, en bovendien wordt van haar beleden, dat aan haar "chiefly and most principallie the conservation and purgation of the religioun apperteinis; so that not onlie they are appointed for Civill Policie, bot also for maintenance of trew Religioun, and for suppressing of Idolatrie and Superstitioun whatsoever: As in David, Josaphat, Ezechias, Josias and utheris highlie commended for their zeale in that cause, may be espyed".

Hier vinden we dus dezelfde beschouwing, en dat met een beroep op hetgeen de overheid in Israel deed. Eensdeels gevoelt de Kerk, dat zij de roeping heeft om aan de overheid hare roeping voor te schrijven in eene publieke en officieele belijdenis; andersdeels laat ze het zwaard ook heerschen over de dingen, die Gods Koninkrijk aangaan, tot uitroeiing van de valsche en tot handhaving en bescherming van de ware religie.

Hetzelfde vinden we in "The Thirty-Nine Articles of the Church of England. In Art. 20 lezen we (naar de Am. Rev. text van 1801): The Church hath power to decree Rites and Ceremonies, and authority in Controversies of Faith: and yet it is not lawful for the Church to ordain anything that is contrary to God's Word written, neither may it so expound one place of Scripture, that is repugnant to another. Wherefore, although the Church be a witness and a keeper of Holy Writ, yet as it ought not to decree anything

against the same, so besides the same ought it not to enforce any thing to be believed for necessity of salvation”.

De Kerk heeft dus macht om regelen voor te schrijven den eeredienst betreffende en te beslissen in zake geloofsstukken en leergeschillen, maar ze heeft zich in alles te houden aan Gods Woord, en dat wel naar de *regula Scripturae*. Het is treffend (en we kunnen niet nalaten hier de aandacht van Ds. Zwier c.s. even op te vestigen, die immers dezen regel met voeten treden), dat in dit artikel nadruk gelegd wordt op den regel, dat geen Schriftgedeelte zoo mag worden uitgelegd, dat het in conflict komt met een ander gedeelte van Gods Woord! Van een exegese, die met zichzelf in strijd komt, en die we maar door een “eenvoudig (Zwieriaansch) geloof” aannemen, moet deze belijdenis dus niets hebben.

Van de algemeene concilies lezen we in Art. 21 het volgende (naar de Engelsche tekst van 1571):

“Generall counsels may not be gathered together without the commandment and wyll of princes. And when they be gathered together (forasmuch as they be an assemblee of men, wherof all be not gouerned by the spirite and word of God) they may erre, and some tyme haue erred, euen in things perteyning unto God. Wherefore, thinges ordayned by them as necessary unto saluation, haue neyther strength nor auctoritie, unless it may be declared that they be taken out of Holy Scripture”.

Hier treft het ons, dat de samenroeping van algemeene concilies afhankelijk wordt gesteld van het bevel en de toestemming der overheid. Tevens wordt hier verklaard, dat zulke vergadering bestaan uit menschen, die niet alle door den Geest en het Woord Gods geregeerd worden, en dat ze daarom kunnen dwalen, en ook in het verleden gedwaald hebben.

En in artikel 37 handelt deze belijdenis van de macht der overheid als volgt (tekst van 1571):

“The Queenes Maiestie hath the cheefe power in this Realme of Englande, and other her dominions, unto whom the cheefe gouernment of all estates of this Realme, whether they be Ecclesiasticall or Ciuile, in all causes doth apperteine, and is not nor ought to be subject to any forrainge iurisdiction.

“Where we attribute to the Queenes maiestie the chief gouernment, by which titles we understande the mindes of some slanderous folkes to be offended: we geue not to our princes the ministering either of God’s Word, or of Sacraments, the which thing the inunctions also lately set forth by Elizabeth our Queene, doth most plainlie testifie: But that only prerogatiue whiche we see to haue always ben geuen to all godly Princes in holy Scriptures by God him selfe, that is, that they should rule all estates and degrees committed to their charge by God, whether they be Ecclesiasticall or Tem-

porall, and restraine with the ciuall sworde the stubberne and euyall doers”.

Hier wordt dus aan de overheid de macht ontzegd, om zeggenschap te hebben over de bediening des Woords en der Sacramenten; maar toch wordt haar de macht toegekend om over hunne “estates and degrees” te regeren beide over Kerkelijke en Tijdelijke aangelegenheden, en daarin alle kwaaddoeners met het zwaard tegen te gaan en te straffen. In den tekst van 1801 is dit dan ook zoo veranderd, dat er eenvoudig gezegd wordt, dat de overheid geen autoriteit heeft in geestelijke zaken.

H. H.

Ingezonden

Geachte redakteur:—

Mag ik voor het volgende nog een plaatsje in ons blad?

Het zinnetje over Redlands zullen we nu maar schrappen, en uw klacht in ’t algemeen aanmerken.

En om nu nog in een paar woorden aan te toonen, dat het nooit in mijn gedachten is opgekomen om door mijn schrijven mede de aanleiding te worden om de S. B. een eerlijke begrafenis te bezorgen, diene het volgende.

Ik zeg nog, dat ik het altijd betreurd heb, dat de S. B. en “Our Church News” niet tot één blad zijn gemaakt, en wel om de volgende redenen.

In de eerste plaats is dunkt mij twee bladen voor onze nog kleine kerkengroep niet noodig.

In de tweede plaats geeft het versnippering van krachten.

En in de derde plaats kan er eene niet gewenschte concurrentie uit voortkomen.

U schrijft: “voor het redacteurschap van een kerkelijk blad gevoel ik niets”.

Dit begrijp ik niet recht. Heeft Dr. Kuyper met zijn “Heraut”, hetwelk toch ook een kerkblad was, de vrijmaking van onder het synodale juk, de doleantie, niet in ’t leven geroepen? Zijn niet vele standaardwerken eerst in “de Heraut” verschenen en later in boekvorm uitgegeven? Als kind herinner ik me nog, dat we de rubriek “Voor de jeugd”, geredigeerd door Hoogenbirk, als ’t ware verslonden, en op lateren leeftijd de artikelen, die meer kerk en zending behelsden, gaarne lazen.

Is zulk een kerkblad onder ons volk niet gewenscht, en is daar geen behoefte aan? En gevoeld onze leider daar niet voor, om zulk een blad te redigeeren? Ik begrijp zulks niet.

Met het getij en de bakens had ik niet in het minst op het oog, dat we onze beginselen nu maar een beetje

op den achtergrond zouden schuiven, maar ik had het oog hierop. Waar onze gemeenten zich hebben verspreid van het Oosten naar het verre Westen, en de groote afstanden het onmogelijk maken om met iedere gemeente persoonlijk bekend te worden, zou dunkt mij een kerkblad onschatbare diensten kunnen bewijzen, om de kerkelijke band nauwer aan te halen, en dan niet ten koste van den inhoud van de S. B.

Waarom kan onze S. B. niet verrijkt worden met een verslaggever van iedere gemeente? Waarom kan er in onze S. B. niet een rubriek "Voor de jeugd" bij? Waarom moeten nu twee bladen verschijnen? Mijns inziens is het nu een dubbele uitgaaf. Waarom zich niet concentreeren op één blad? En dan iedere week verschijnen. Zulks zou tot opbouw zijn van ons kerkelijk samenleven, het blad zou men kunnen vergrooten, den inhoud verrijken, en het daardoor meer aantrekkelijk maken voor allen. En dan zou dunkt mij onder den zegen des Heeren de S. B. nog meer nut doen.

Evenals Dr. Kuiper met "De Heraut" op kerkelijk gebied Nederland heeft hervormd, en met "De Standard" op politiek terrein veel tot stand heeft gebracht, zoo kan onze S. B. als instrument in Gods hand nog krachtige daden doen.

Hoogachten,
J. R. Vander Wal.

Enkele opmerkingen.

1. Mijn "klacht in het algemeen" ook nadat het zinnetje over Redlands geschrapt is, liep over het gebrek aan belangstelling bij ons volk, niet over ons blad. Toen de S. B. werd opgericht was dit heel anders. Toen was er ijver en liefde. Vergelijking van de S. B. van tegenwoordig met de eerste nummers van ons blad, alsmede met de constitutie van de R. F. P. A. zal doen blijken, dat de S. B. niet veranderd is, en ook tamelijk getrouw is geweest in het beantwoorden aan het doel, dat de vereeniging zich stelde. Maar wel is de belangstelling verminderd, en de liefde verkoud. Als ik nu het schrijven van broeder Vander Wal als een antwoord op mijn klacht moet beschouwen, dan komt het hierop neer: "het gebrek aan belangstelling moet verklaard uit den inhoud van de S. B.; laat het blad veranderd worden, en de belangstelling zal verlevendigen". En hij kan best gelijk hebben. Maar dan staat de zaak toch zoo: wat in 1923 met geestdrift werd begroet en gesteund, heeft thans de belangstelling niet meer. En zeker is, dat als de S. B. veranderd wordt in den zin van bovenstaand schrijven en een soort kerkelijk blad wordt, dan wordt het een heel ander blad dan het oorspronkelijk bedoelde te zijn. En dan ben ik er nog voor, om de R. F. P. A. te ontbinden, ons blad met eere te begraven, en iets anders in het leven te roepen. Anders houdt men niets dan den naam over, evenals dat met "De Heraut" het geval is geworden.

2. Wat "Our Church News" betreft, we moeten niet

vergeten, dat dit een private onderneming is van den drukker. Het is geen kerkelijk blad, en ook wordt het niet uitgegeven door een vereeniging. Het is eigenlijk een soort vrijbouter. Wie den inhoud bepaalt of controleert, weet ik niet. Maar het wil mij voorkomen, dat het veel gemakkelijker is, om van "Our Church News" een kerkelijk blad te maken, dan van de S. B. Men zou de S. B. kunnen afschaffen. De kerken zouden "Our Church News" kunnen overnemen en redigeeren onder toezicht van een Publicatie Commissie. En die commissie zou dan het blad zooveel mogelijk kunnen verbeteren. Men zou den inhoud onder verschillende rubrieken kunnen indeelen, zooals b. v. "De Wachter" en "The Banner" en nemen allerlei verslagen en kerkelijke nieuwsberichten er tevens in op. En de kerken zouden den redakteur en de verschillende medewerkers voor hunnen arbeid kunnen betalen. We kregen dan één blad van meer algemeenen inhoud dan de S. B., zonder den goeden naam van ons blad te beledigen.

3. Voor het redacteurschap van zulk een blad gevoel ik niets, schreef ik, en broeder Vander Wal begrijpt dat niet recht. Ik zal dit dus moeten motiveeren, want niet alleen gevoel ik er niets voor, maar ik zou ook weigeren zulk een postje te aanvaarden. Maar dan moet ik allereerst opmerken, dat ik door een kerkelijk blad iets anders bedoel dan broeder Vander Wal op het oog heeft. Hij denkt aan "De Heraut" van vroeger. Maar "De Heraut" is nooit een kerkelijk blad geweest, zoover ik weet. Hoe zou een kerkelijk blad ook ooit de "vrijmaking van het synodale juk" hebben kunnen bewerken? Een kerkelijk blad bewerkt nooit iets. Het is niet vrij. Het moet altijd "de kerk", eigen kerkje, naar de oogen zien. Het moet zeggen, wat de kerk zegt. Het moet vooral "de rust der kerken" bewaren, ook al is die rust de rust van het kerkhof. Daarom zijn de kolommen van een kerkelijk blad dan ook gesloten voor ieder, die wat anders zegt dan "de kerk", al is hetgeen hij zegt ook nog zoo gereformeerd. En een kerkelijk blad mag wel leiding geven, maar altijd in de richting van "de kerk". Zegt de kerk "gemeene gratie", dan moet een kerkelijk blad er voor zorgen, dat alle goede kerkmensen ook "gemeene gratie" zeggen. Zegt de kerk "Drie punten", dan is het de taak van een kerkelijk blad om alle gehoorzame kerkmensen te leeren zeggen "D,r,i,e,-Drie; P,u,n,t,e,n,-Punten: Drie Punten". Zegt de kerk, dat sommige leeraren niet gereformeerd zijn, dan heeft een kerkelijk blad de roeping, om allen getrouwe kerkmensen duidelijk te maken, dat die leeraren niet deugen. Daarom heeft een kerkelijk blad een kerkelijke publicatie commissie, die tevens commissie van toezicht is, en wier taak het vooral is, om de "rust der kerken" te bewaren. Een kerkelijk blad is er voor om de "leeken" te doen zien, hoe hard hun dominees werken, ook al gaan ze de halve week uit visschen; met wat rijken zegen een dominee in de gemeente heeft

gewerkt (dit natuurlijk bij gelegenheid van zijn afscheid of van zijn dood) ook al is de gemeente nog zoo blij, dat hij heengaat; en om verslag te geven allerlei "goede werken" door gemeenten, classes, synodes, vrouwen-en mannenvereeningen, en allerlei kerkelijke commissies verricht. Ook moet een kerkelijk blad er voor zorgen, dat er gunstige berichten komen van het zendingsveld, ook al leven de zendelingen onder elkaar op het zendingsveld als katten en honden. En zou er al eens een balsturige redakteur op het tooneel verschijnen, die nu toch ook eens de waarheid wil schrijven, dan moet de commissie *ad hoc* vooral zorgen, dat ze de groote kerkelijke doofpot bij de hand heeft, om dien "rustverstoorder" daarin te duwen en de pot hermetisch te sluiten.

Ach, broeder, ge meent, dat ik scherts? Of overdrijf? Neen, neen, ik spreek bij ervaring.

Een meen nu niet, dat ik dit een kerkelijk blad kwalijk neem! Heelemaal niet. Het blad kan het heusch niet helpen. Als kerkelijk blad moet het wel "getrouw" zijn aan. . . . eigen kerkje!

Zie, daarom is het, dat als er nu eens wat gebeuren moet, en het noodzakelijk wordt, dat de kerkelijke rust verstoord worde, als er een doleantie of reformatie der kerken moet komen, of er moet een kerkelijk gezwel worden uitgesneden; als er nu eens "rustverstoorders" opstaan, die zich toch niet gedwee in den doofpot laten duwen door een publicatie commissie; die meenen dat het om Sions wil noodzakelijk wordt, dat in plaats van "rustige" kerkelijke bladen-praatjes de waarheid eens gezegd worde, er altijd andere bladen, vrije bladen naast de kerkelijke bladen oprijzen. Denk maar aan *De Gereformeerde Amerikaan*, *De Getuige*, *The Witness*, welke laatste, helaas, in de liefelijke onarming met *Religion en Culture* is gesmoord, in welke omarming nog veel gesmoord is!

Een kerkelijk blad een doleantie bewerken? Eilieve, ge zoudt evengoed kunnen probeeren om een vuurwerk aan te steken met de brandspuit!

De Heraut werd opgericht in 1858 onder leiding van Da Costa, dus niet als een kerkelijk blad, maar door eene vereeniging, evenals de *Standard Bearer*. Het had ten doel om de politieke vraagstukken te bespreken. Eerst geschiedde dit door den hoofdredacteur, Dr. Schwartz, doch dezen werd de taak te zwaar en hij toog naar Londen. Vanaf Oct. 1869 verschenen er in "De Heraut" politieke opstellen van Dr. A. Kuyper, terwijl Groen Van Prinsterer zijne *Nederlandsche Gedachten en Parlementaire Studiën en Schetsen* er in ten beste gaf. Maar op haar vergadering van 7 Maart 1872 werd door de vereeniging, die het blad uitgaf, besloten om het in een dagblad (tot hiertoe was het een weekblad geweest) om te zetten. En het nieuwe blad kreeg tot titel "De Standaard", waarvan Dr. Kuyper hoofdredacteur werd. Maar *De Heraut* bleef ook verschijnen, of verscheen althans spoedig daarop weer als weekblad voor de kerken. En zolang

als ik "De Heraut" gekend heb, is het nimmer een kerkelijk blad geweest, ofschoon het een blad was "voor de gereformeerde kerken".

Maar voor het redakteurschap van een kerkelijk blad in den eigenlijken zin des woords gevoel ik niets. Reeds om hetgeen ik boven hierover schreef. Maar ook nog omdat het redakteurschap van zulk een blad, vooral in onzen kleinen kring, veel tijd eischt voor allerlei werk, dat van niet veel beteekenis is. De hoofdredacteur van zulk een blad zou zelf niet veel plaatsruimte hebben om te schrijven. Hij zou artikelen van allerlei aard en inhoud en vorm moeten ontvangen en nazien. Als hij niet geheel onverschillig is met betrekking tot taal en stijl, zou hij die stukken moeten overlezen, corrigeeren en soms op zijn schrijfmachine overschrijven. En hij zou ook de proef moeten lezen. Vooral hierom zou ik voor zulk een redakteurschap moeten bedanken, gesteld, dat men mij voor zulk een eerepostje zou willen benoemen. Ik heb het nu over een kerkelijk blad, een orgaan der kerken, en niet over een blad als "De Heraut" in zijn vroegeren vorm.

4. Broeder Vander Wal zal het mij niet kwalijk kunnen nemen, dat ik in zijn eerste schrijven de verklaring, die hij boven geeft aan "getij en bakens", niet kon vinden. Immers schreef hij daarin: "Ik bedoel er dit mede. Toen de S. B. in 't leven werd geroepen, had het blad zich tot taak gesteld, den strijd aan te binden tegen alles en een ieder, die de leer der algemeene genade en alles, wat daarmee in verband stond, leerde en trachtte te bewijzen op grond van Gods Woord. Dat was, en terecht, het hooge doel van de S. B. . . . Doch waar nu, na jaren arbeids, die dingen, de beginselen namelijk, onder ons volkomene zekerheid hebben gekregen, en ons blad zijn taak als strijdblad tegen de Chr. Geref. Kerk in vele opzichten heeft uitgediend, zou ons blad nu niet meer lezers trekken, als het zich ging toeleggen op de behoeften van het jongere geslacht, en zich meer als een kerkblad bij het lezend publiek ging aandienen?" Nu geloof ik gaarne, dat de schrijver hiermee op het oog had, dat een "kerkblad onschatbare diensten zou kunnen bewijzen, om de kerkelijke band nauwer aan te halen, en dan niet ten koste van den inhoud van de S. B." Maar dat ik dat zoo aanstonds niet zag, zal niemand mij kwalijk kunnen nemen.

5. Eindelijk. Gaarne werk ik natuurlijk mede aan de verbetering van ons blad, mits het vaststa, dat men de S. B. wil behouden. Maar een positief antwoord op mijn klacht heb ik nog niet ontvangen, noch ook een belofte van medewerking om meer belangstelling op te wekken voor ons blad. Tot nog toe ben ik eigenlijk in mijn overtuiging gesterkt geworden, dat het tijd wordt, dat we iets anders in de plaats van de S. B. krijgen, zooiets als een kerkelijk blad. Laat de R. F. P. A. dan het voorstel in bespreking nemen, om met dezen jaargang de *Standard Bearer* te beslui-

ten; en laat er uit onze kerken een voorstel komen voor de volgende Synode om een kerkelijk blad te organiseren.

Ik stel dat voor.

H. H.

De Vrouw In De Woestijn

VI.

Openbaring 12.

Wie geloovig zich buigt voor de Heilige Schrift en haar onvoorwaardelijk aanvaardt als de Openbaring Gods, ons gegeven om het pad te verlichten voor gansch het leven, die zal nooit in den waan verkeeren, dat er ooit sprake kan zijn van wereldvrede—zelfs niet aan het einde der dagen, want ook dan zullen van de einden der aarde machtige legers zich saamtrekken, om, wat zij zullen *meen*en de “Heilige Stad” te zijn, te bestrijden, en, indien mogelijk, te verdelgen.

Tweedracht blijft er ten einde toe en tweespalt zal er zijn, zelfs onder den schijn van een valsche vrede. Haat en nijd, af- en wangunst ondermijnen de schijneenheid der wereld, en zelfs de toekomst-staat, ons door het Nazisme, Fascisme en Communisme geteekend en geprofeteerd, kunnen hier niet aan ontkomen. Zoolang als men niet, terwille van het eigenbelang buiten elkander kan, moet er wel noodgedwongen een eenheidsactie zijn, doch zoodra men op eigen voeten staan kan en de een den ander niet meer van noode heeft, begint de strijd voor de wereldmacht opnieuw.

Daarom kan er gedurig een plaats zijn voor de Kerk des Heeren en gaat “het welbehagen des Heeren, door Zijne hand gelukkiglijk voort” (Jes. 53). Dwars door den grooten wereldramp en wereldkamp henen, die moet uitloopen op den grooten wereldbrand, blijft er voor de Kerk een plaats, waar zij kan verkeeren, totdat het, “bergen valt op ons” en het “heuvelen bedekt ons voor het aangezicht desgenen die op den troon zit” zal vervuld zijn.

Gelijk we alreeds eerder schreven, de eenheid der wereld is niet een wezenlijke eenheid. Die wereld ligt onder den vloek en over haar wordt den toorn Gods geopenbaard van den hemel. Voor datzelfde doel, als openbaring van s’Heeren verbolgenheid, rennen er immers vier paarden tegelijkertijd over de aarde, waarvan dan de laatste drie het eerste, witte paard, moeten dienen?

En wie nu een weinig acht slaat op den inhoud van de vier zegelen (de vier paarden) zal bemerken, dat drie der paarden, drie der verdervers zijn, of verdervende machten, die tegelijkertijd ons geopenbaard worden te zijn, de middelen, om de zoogenaamde wereldvrede te verstoren. De eenheidsmaatschappij

wordt daardoor op zoodanige wijze belemmerd, dat zij ons eer het tegendeel doet zien van wat men verwachten mocht. Denk hierbij in nauw verband met wat de wereld beloofd te doen en wat zij werkelijk geeft, aan de verklaring, die de Heere ons van deze gerichten geeft. Slechts een enkele greep doende, uit hetgeen Openbaring ons biedt, lezen we van “het maatje tarwe voor eenen penning, en drie maatjes gerst voor eenen penning; en het niet beschadigen van den olie en den wijn”. We hebben hier dan ook in zeer duidelijke en schrille trekken ons geteekend, *het antwoord* op het veel genoemde en veel besproken “Sociale Probleem”. Een probleem dat de aandacht der gansche wereld vroeg en tot in de laatste Presidentsverkiezing, door beide Candidaten als “The Issue” werd genoemd en geroemd. Wat men nu ook verder mag zeggen van dit probleem, dit staat vast, dat het groote(?) vraagstuk hier in het boek der Openbaring wordt opgelost en in nauw verband staat met de Vrouw, die zich in de woestijn bevindt.

Tegelijkertijd echter, niet een oplossing wordt ons geboden, die door de wereld verwacht wordt. Eerder het tegendeel. Dit is duidelijk wanneer we slechts letten op het feit hoe afgepast en afgemeten, het allernoodzakelijkste, dat is tarwe, wordt uitgedeeld. We mogen gerust zeggen, dat het een karige bedeeing is. Zeker, de olie en wijn mogen niet beschadigd worden, maar die zijn in het bezit van en het gebruik voor den rijke bestemd. Voor de groote menigte gaat de ruiter op het zwarte paard rond, die een weegschaal in de hand heeft en niet meer geeft dan wat minder is dan het hoogst noodzakelijke. Daarom wordt ook de gerst gebruikt, het voedsel eigenlijk bestemd voor de dieren en nu voor den mensch dienend als het substituut voor de tarwe. De maat en de prijs beiden wijzen alreeds op de distributie der levensmiddelen, terwijl de penning wijst op de duurte der levensmiddelen. De penning toch is het loon voor één dag. Of dit dan nog inhoudt de levens-standaard voor den enkeleng of voor de geheele familie is een vraag.

Alles te saam genomen hebben we dan dit, dat hetgeen den mensch noodig is, verkregen wordt met zijn arbeid, ternauwernood voldoende zijnde, om van te leven, omdat het alles nauwkeurig wordt afgepast en er van overvloed geen sprake zal zijn, behalve dan voor den enkeling (olie en wijn).

De werkelijkheid hebben we om ons heen gezien als we slechts even terug denken, wat de doorsnee ellende was in de wereld-depressie. Niet slechts nu, in de oorlogvoerende landen, maar in alle landen, juist toen er geen oorlog was, heeft men zich van het distributie-stelsel bediend. En wat het zal worden als straks de staatsruif geplukt is ten einde toe, durven we niet voorspellen. Daarom kunnen we nu alreeds met zekerheid zeggen, dat ook wij in de toekomst den dans niet zullen kunnen ontspringen. Men moge dan voor of tegen de New Deal zijn, terug willen naar den Old Deal,

maar een Square Deal zal het niet worden. Principieel doet een naam of een vorm weinig af of toe aan het wezenlijke van een zaak. Bij de ophooping van den overvloed, door middel van de hoog opgeschroefde productie, zal niet gepaard gaan de evenredige distributie. De weegschaal met het maatje en de penning zullen hoe langer hoe meer het teeken worden van de zoogenaamde wereld-distributie. Het lijkt er werkelijk op, ons land inbegrepen, dat dit het groote garen zal zijn en niemand in staat zal wezen, dat garen te ont-kluwen. Vecht nu maar tegen een systeem, wees nu maar voor of tegen, kapitalist of Communist of voorstander van het Staats-Socialisme, het zal er niet anders om gaan noch beter om zijn, voor wie Gods Woord gelooft. Wat soms begint als noodmiddel, wordt zeer spoedig levensorde. De uitzondering wordt regel, omdat niemand in een lamgeslagen wereld orde weet te scheppen en het ideaal van het te komen paradijs is dan ook een herschenschim.

En let nu even op de schrille tegenstelling. Olie en wijn mogen niet beschadigd worden. Olie en wijn zijn beide weelde artikelen. Plaats die even tegenover den nood der armen en ge hebt in breede trekken het paard en den ruiter van Openbaring 6 voor u staan. Olie en wijn, twee weelde-artikelen. Olie, het schoone middel ter versiering, waarmede men zich gereed maakt, om aan den disch en het festijn zich te schikken. Wijn, waardoor het natuurlijke leven wordt verrijkt en men zich verheugt en het leven der moeite waard zal zijn. Bij de zeer kleine minderheid de weelde, het genot en de uitspatting, een leven ver verwijderd van God en van Zijn dienst, en aan den anderen kant, een leven in nood en dood en ellendig gebrek aan het noodige—even ver verwijderd van God en Zijn dienst, een vloeken van elkander en van den Schepper van hemel en aarde. Of er dan geen brug of gulden middenweg is? Jawel, de rijke zal altijd weer trachten den arme nog steeds koest te houden met het spel en het brood en nog weer zullen er machthebbers opstaan, die gouden koetsen met goudgehoefde paarden beloven, maar nog niet een oud versleten zadel zullen geven. Het probleem, dat toch een zaak der geheele wereld is geworden, wordt maar niet opgelost.

Waarom niet??

Om de heel eenvoudige reden, dat de strijd zich niet laat samentrekken op den eenen, noch op den anderen vorm. Het wereldgebeuren is niet en wordt niet bepaald en gestreden tusschen twee klassen van menschen. Is niet een strijd tusschen arbeid en kapitaal, niet tusschen armen en rijken, niet tusschen bemiddelden en proletariërs. Tot in het regime van het Socialisme en in dat van het Communisme vindt ge terug, dikwijls in veel grover vorm, wat Openbaring ons teekent. Armoede en gebrek, oorlog en dood, duurte en schaarste, zijn het gevolg niet, van wat de mensch doet, schoon hij er mede in werkzaam wordt

gemaakt, maar van de gerichten Gods. God is nog steeds God. En Hij doet ook altijd Zijn Welbehagen, dat voortgaat naar het doel, dat Hij Zich heeft voorgesteld, namelijk het einde aller dingen. Door de armoede en het tekort, zoowel als door de feestzaal der zich vetmestende rijken, opent het Lam de zegelen en vliegen er oordeelen over de aarde—er rennen paarden; wit, rood, zwart en vaal over het wereld-rond; er worden bazuinen geblazen en fiolen der gramschap uitgegoten over een ten vure gedoemde wereld.

Is dat dan geen woestijn waarin de vrouw verkeert?

Maar als dat nu de Schrift leert aangaande de plaats waar de Vrouw door moet, is het dan niet de dwaasheid gekroond, om in en onder al dat wereldgebeuren, zich een leven op aarde te denken en indien mogelijk te scheppen, dat toch liefelijk is en aangenaam? Waar toch past de theorie van de gemeene gratie temidden van dat alles? Veraangenaamt de bloem op den doorkist het leven van den doode en trekken de nabestaande troost er uit? Wie kan nu een woestijn toch waarlijk een paradijs noemen, behalve dan hij, die willens en wetens blind is. En wie willens en wetens oor en oog sluit voor de Schrift, ja die spreekt wel van oordeelen en eindoordeel, maar is die wel ernstig? Vrucht wordt altijd weer, dat de Kerk verleidt wordt en mede afgetrokken naar de wereld in het koor der wereld mee gaat zingen, omtrent den toekomststaat, die nooit komt.

Neen, niet in iets dat zou gevonden worden in den mensch wordt de menselijke samenleving mogelijk. Zoo laat de wereldgeschiedenis zich niet verklaren. Trouwens, dezelfde heidensche idee houdt Hitler er op na, wanneer hij zegt 'Als de tegenwoordige strijd gestreden en door ons gewonnen is, dan en niet eerder, zal er een vrede zijn van minstens duizend jaar'. Het mocht wat! En evenmin is het waar, dat een nog nimmer afgeronde theorie, die niet af te ronden is, als de gemeene gratie, hier de verklaring is van het bestaan en het voortbestaan der volkeren. Het gaat niet over een strijd tusschen mensch en mensch. Laat de Schrift toch den wegwijzer zijn en ge komt direct tot een betere en heldere beschouwing van het wereldgebeuren. Ge ziet dan in die wereld menschen, het is waar. Maar de menschheid valt in tweeën uiteen. Een ieder mensch schaaft zich aan de eene of aan de andere zijde. De mensch behoort tot de wereld of hij behoort het Lam toe. De teekening van Kerk en wereld laat hier, wat betreft de Schrift, aan duidelijkheid niets te wenschen over. Niet arm of rijk, maar behoorende tot de menschen die de zonde dienen, of hij behoort tot de heiligen, die te samen de vrouw zijn van Openbaringen. Zondaren en verkoren heiligen, die *beiden* gaan *het gericht* te gemoet en daar is de door God gewilde tegenstelling.

Zoo nu is het wel duidelijk, dat alles uit beginselen opkomt en door beginselen gedragen wordt en uitge-

voerd. Wie de zonde dient doet dat, omdat hij een dienstknecht der zonde is en in de zonde zijn levenssfeer vindt en door het beginsel der zonde, vijandschap tegen God en Christus en tegen alles wat van God en Christus in deze wereld tot openbaring komt, ageert. Hooger kan hij niet klimmen. Hij zou even goed kunnen probeeren zich bij zijn hoofdhaar op te trekken. En aan de andere zijde staan de heiligen in Christus Jezus, zijnde van de partij van den levenden God en die beiden zullen het tot in der eeuwigheid toe op geen enkel punt eens zijn. Over geheel de linie van de menselijke samenleving wordt die strijd ten bloede toe gestreden. De eerste grijpt in zijn zonde naar de dingen hierbeneden in bondgenootschap met het Beest en den valschen Profeet, den vloek Gods dragende en straks door het gehouden gericht verwezen naar de naamlooze pijn en smart van het eeuwig verderf, waarmede gansch zijn wereldroem verandert in een wezenlijk-eeuwig afgrijzen van zichzelf en van allen, die met hem, zich hebben gesteld tegen God, tegen Christus en tegen de Vrouw.

En die andere dan?

Johannes zegt ons, dat die vrouw moest vluchten en vliegen in de woestijn. Dit zegt ons allereerst, dat deze aarde dan ook nooit anders voor haar is en zijn mag dan een woestijn en dat uit geestelijk oogpunt. Daaruit is het te verklaren, waarom er juist voor haar niets te begeeren valt, noch te verwachten is, met het oog op een heerlijke toekomststaat, waardoor ook zij de aarde als het blijvende kan of mag beschouwen. Slechts dan, wanneer zij zich bedient van het voorwendsel der gemeene gratie leer wordt het anders. Op dat standpunt alleen kan men spreken over de mogelijkheid van samenleving, waardoor men het lijden en de smaadheid van Christus ontloopt; waardoor men op velerlei wijze genoeglijk met de wereld meewerkt in allerlei organisatie; waardoor men zoo gemakkelijk woorden van waardeering weet te spreken over het goede en schoone; zoo hoog op kan geven van kunst en wetenschap en zoo bang is om niet erkend te worden; men bevreesd is om ronduit te zeggen en luide te verkondigen, alles wat niet vrucht des geloofs en daarom vrucht der wedergeboorte is, mag den naam van echte wetenschap en kunst niet dragen; waarom men dan ook zoo gemakkelijk zijn identiteit verliest en ten slotte geheel en al zal moeten opgaan in de dingen der aarde en die der wereld, om dan straks door den stroom der wereld geheel en al te worden opgezwoegen. En dat is niet een kwestie van een misbruik maar van het gebruik van die hierbovengenoemde theorie, waardoor men zich een paradijs hier beneden tracht te scheppen, waardoor deze aardsche woestijn een lusthof wordt en waarin het kind der wereld en het kind Gods als broeders samen wonen. In de Kerk, de School, de verschillende organisaties van arbeid en kapitaal is dan, wat betreft de Gereformeerde beginselen, de vrede gesloten en de strijd beëindigd. Een

herhaling van de vermenging tusschen de zonen Gods en de dochteren der wereld. *Dat* is de ideologie der gemeene gratie, consequent door getrokken, maar die zich niet verstaat met de door God gestelde Antithese.

De Vrouw, Bruid van Christus, moet vluchten in de woestijn, hetwelk geheel iets anders is dan mee doen met de wereld of in haar midden zich een naam te maken en een voorname plaats in te nemen. Zij ontvangt een plaats aldaar door God voor haar bereid. Woestijn en plaats zijn niet het een en hetzelfde, gelijk sommigen willen. Veeleer zoo, dat voor de Vrouw de geheele wereld een woestijn is, maar waarin, omdat de Heere voor haar zorgt, plaatsruimte is.

De woestijn is beeld der eenzaamheid. Niet een mooi en lieflijk oord, waarin zij zich thuis gevoelt en wel eeuwig zou willen blijven, doch integendeel, de plaats waar zij zich een vreemdelinge weet, uit hoofde van haar geestelijk karakter en met het oog op het einddoel, dat zij bereiken zal. Zij is een vreemdelinge hier beneden uit het oogpunt van haar eigen geestelijke verwachting des geloofs en tegelijkertijd is zij dat, om diezelfde reden, uit het oogpunt der wereld, die haar als een vreemde behandelt en aanmerkt. En van de woestijn gaat ook de prediking uit van ledigheid en van die des dood. Beiden zijn symbool van den vloek Gods, die de Heere uitsprak over ieder Adams kind en om wiens wille de vloek op gansch de schepping rust en in het leven der gemeenschap tot openbaring komt. En let er nu op, hier wordt niet gezegd dat er voor de vrouw een plaats zal zijn op aarde, maar dat de Heere een plaats haar bereidt in de woestijn. De Heere maakt door het wereldgebeuren, dat Hij bestuurt, plaats voor haar. Temidden van vloek en verderf, daar waar dus uit het oogpunt der Kerk haar geen plaats gegund wordt en waar ook niemand voor haar een plaats wil inruimen, wordt de geschiedenis zoo bestuurd door Gods Voorzienigheid, 'dat ons niets bij geval overkomen kan, maar door de beschikking onzes goedertierenen hemelschen Vaders, die voor ons waakt met eene vaderlijke zorg, houdende alle schepselen onder zijne heerschappij, alzoo dat niet een haar van ons hoofd (*want die zijn alle geteld*), ook niet een muschken op de aarde vallen kan, zonder den wil onzes Vaders. Waarop wij ons verlaten, wetende dat Hij de duivelen in den toom houdt en alle onze vijanden, die ons zonder zijne toelating en *wil* niet schaden kunnen'. Taal van stoere mannen des geloofs.

Dat neemt echter niet weg, dat de Vrouw in Openbaring, daarom niet op een gemakkelijke wijze leeft. We lezen immers, dat zij moet vluchten, ja, zal moeten vliegen naar de voor haar bereide plaats in de woestijn. In het vluchten ligt dan altijd de mogelijkheid voor het vinden van een nieuwe plaats, haar door den Heere aangewezen. Denk slechts aan de vervolgd en des geloofs wille, die in den loop der historie land en volk

moesten verlaten, om elders, in den vreemde, den Heere te dienen naar de overtuiging hunner consciëntie. Het is niet noodig om hier de geschiedenis te laten spreken, want we veronderstellen, dat een ieder genoegzaam met de geschiedenis der Kerk op de hoogte is.

En haar zijn gegeven twee vleugelen eens grooten arends, opdat zij zoude vliegen in de woestijn, in hare plaats, alwaar zij gevoed wordt *een tijd, tijden en een halven tijd*. (Over deze woorden hopen we iets later te schrijven).

Er is dus wel opklimming in het vervolgd worden der vrouw. Er is immers een groot verschil wanneer iemand moet vluchten (Vers 6) of wanneer hij moet vliegen (Vers 14). In het eerste geval (vluchten) kan het nog erg langzaam toegaan. Men kan den tijd nemen, om voorbereidende maatregelen te treffen, omdat men het gevaar en de vijanden op zich af ziet komen. Het is niet het buitengewone, maar het gewone dat dan door de Kerk ervaren wordt. Betrekkelijk althans, men kan zichzelf nog helpen en redden. Men ziet het onweer aankomen, dat na eenige tijd zal losbarsten. De vervolging is in zulke gevallen meestal lokaal of wordt dan tot een enkel land beperkt. Er blijven dan nog plaatsen over waar de vijand niet in staat is te komen, om zijn vervolging voort te zetten. Er is op aarde nog ruimte waarheen men zich kan begeven. Met het "vliegen" staat het echter geheel anders. Daarin ligt uitgedrukt, dat er een geweldige haast moet gemaakt worden. Het kan beteekenen, dat de vijand geheel onverwacht, terwijl men het in het geheel niet verwachtte of het zelfs vermoed werd, zich op de Vrouw werpt, gelijk een wild dier op zijn prooi. Iets dat gelijkt op hetgeen we nu in Europa zien geschieden met de Joden. Plotseling en zonder eenige vorm van proces, werpt de vijand zich dan op de weerlooze kudde van Christus. Tijd om plannen te beramen is er dan niet meer. Het kan echter ook beteekenen (en wij zijn die gedachte toegedaan), dat de Kerk dan van alle kanten omringd zal zijn en de vlucht naar een ander oord niet alleen is uitgesloten, maar zelfs niet meer baten kan. Er is van een zich uit de voeten maken, geen sprake meer—het zou toch vruchteloos zijn. De vijand heeft de Kerk als het ware omsingeld en op gansch de aarde is er voor haar geen kans meer, om in vrede te leven. We meenen, dat dit dan ook ziet op den tijd, die de wederkomst des Heeren onmiddellijk vooraf gaat. Dat zal dan de tijd zijn van de meest intensieve vervolging, waarvan de Heiland spreekt en zegt, dat indien de dagen niet verkort werden, zelfs de geloovigen verleid zouden worden en den strijd op zouden geven. Tusschen die beiden ligt dan een overgang van het vluchten naar het vliegen, dat nauw verband houdt met de ontwikkeling van de dingen der aarde.

Naar de mate de ontwikkeling der aardse dingen hun hoogtepunt bereiken, wordt de aarde kleiner, de ontwikkeling der zonde voller en een plaats waarheen

men zou kunnen vluchten zeldzamer in de woestijn. De valsche eenheid zal den Antichrist te voorschijn brengen en hij zal zich daardoor in staat weten, om met de hem tendienste staande middelen zich op de Vrouw te werpen.

En juist dan zal het vergrimmen van den draak tot volle openbaring komen en zal hij uitgaan om krijg te voeren tegen de Vrouw en tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren en het getuigenis van Jezus Christus hebben.

Maar Gode zij dank, dan zal de Heere opstaan tot den strijd en zullen zijn haters wijd en zijd vluchten tot zij in het eeuwig verderf hunne verdiende straf dragen en dan zal het vrome volk huppelen van zielevreugd, daar zij *hun wensch* verkrijgen in ongekende blijdschap.

W. V.

Eere Gods In De Hoogste Hemelen

Ja, dit doet ons als vanzelf denken aan het Kerst Evangelie.

En terecht. Slechts een kleine verandering in de woord keuze en ge hebt het thema van de zang der Engelen in de velden van Efratha: Eere zij God in de hoogste hemelen!

En toch waren we niet van plan om directelijk te schrijven over het Kerst Evangelie. Neen, we wenschten iets te schrijven over den 19den Psalm.

Waarom we dan bovenstaand thema kozen?

Omdat de Psalm het suggereert. Leest maar: De Hemelen vertellen Gods eer. En al moet het toegestemd, dat die tekst niet spreekt van de *hoogste* hemelen, doch van het uitspansel, dan antwoorden we, dat ietwat verder in den Psalm wel degelijk gezongen wordt van die hoogste hemelen.

Er is opgang in den Psalm.

Eerst zingen we van de glorie Gods die we beluisteren in de sprake van den hemel der eerste schepping; en dan zingen we van den hemel van Gods eeuwige liefde, van Zijn trouw aan Israel nooit gekrenkt. En eindelijk van de reactie dier sprake op het hart van Gods kind.

De hemelen vertellen Gods eer. Het uitspansel verkondigt Zijner handen werk.

Gods eer is de uitstraling van Zijn deugdenbeeld. In Zijn Wezen is God goed, liefelijk, schoon. Dat is Hij, al ware er geen engel of mensch om het te zien en te genieten. Doch de Heere heeft die goedheid, schoonheid en lieflijkheid geopenbaard. En dat deed Hij in de schepping. Hij is aan 't werk gegaan en er kwamen hemel en aarde mitsgaders hare volheid. En nu kan het niet anders of al die werken vertoonen het werk des Scheppers. Hij liet op al die werken achter de

natrilling, de schittering, de weerkaatsing van Zijn eeuwige deugden.

Zoo komt het, dat we in het diepe blauw van het uitspansel starende, God zien. De hemel, de blauwe hemel, verkondigt Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid. Dat zegt Paulus in Romeinen 1:20. Zijn kracht, want het uitspansel is een ontzettend werk. En zoo sterk is God van vermogen, dat Hij in den beginne eenvoudig sprak en zie: het geschiedde. Het was zoo. Hij riep de dingen van uit Zijn eeuwige woning en ze traden te voorschijn. Zoo ook het firmament. Het was er niet. Er was de Driëenige God en dat was alles wat er was. Doch toen God hemel en aarde beval om te voorschijn te komen kwamen ze aandraven. En Hij spreidde het blauwe hemelrond uit als een tent om te bewonen.

En het toont en vertelt ons ook van Zijn goddelijkheid.

Als ik naar het diepe blauw van den hemel opzie, dan denk ik altijd aan Zijn wondere trouw. Want de hemel is blauw. Niet groen of geel of rood. En dat blauwe, dat diep-blauwe, heeft ons iets te zeggen. Het vertelt ons, dat: Hij verlaat niet wat Zijn hand begon. Het zingt tot ons in lieflijken klank, dat die Levensbron, zal redding zenden. De blauwe hemel zegt het ons, dat God Zijn volk zal redden al moet Hij Zijn Eigen Zoon in den eeuwigen dood zenden.

Dat wordt nog sterker als Hij door de zon een boog op 't blauwe schildert. Dan kijken de kleine kinderen des verbonds omhoog en zeggen: Moeder, dat is het teeken van Gods verbond. Hij zal nooit meer toornen of schelden.

En Gods hemelen nemen nooit vacantie.

Des daags storten zij overvloediglijk sprake uit.

En de nacht aan de nacht toont wetenschap.

Er is overvloed.

Dat beteekent, dat zij spreken al luister ik ook niet. Het kan wel zijn, dat Gods werken tot mij spreken voor jaren lang en dat ik toch niet hoor. Totdat de schellen van de oogen vallen en de ooren geopend. En ik begin op te merken. Doch dan heeft die lieflijke sprake al jaren lang gesproken. Ook blijft zij spreken als ik naar omlaag naar de modder zie of luister naar verachtelijke klanken. Dan blijft de hemel zingen en jubelen van Gods eer en het uitspansel van Zijn heerlijkheid. Totdat ik weer begin te luisteren. 't Geeft niet of ik vanmorgen luister en zie of over een uur of wat. Ze spreken overvloediglijk. Hij is nooit karig. Hij is de overvloeiende Fontein.

En zoo is het des nachts. Het blauw werd dieper en toch wordt het nooit zwart. Zwart is het in de hel. De hemel in de hel is zwart. Daar is een benauwde stilte. Of het moest het weenen zijn en knarsen der tanden.

Maar de nacht kent dezelfde overvloed. Ze stort ook sprake uit.

Ze vertelt ons de wetenschap des Allerhoogsten.

Ze zal het U leeren, dat hoewel er duisternis en droefheid en zonde en schuld op de aarde zijn en het schijnt of God Zijn gena vergat, God toch Zijn verbond bedenkt. Het blauwe is zoo helder niet meer, het werd dieper evenwel en het profeteert diezelfde trouw, doch nu als het wonder van eeuwige genade in Christus. En de sterren bleven flonkeren in dat blauwe uitspansel. Abraham moest er op staren en zijn tranen droogen. Zoo zal uw zaad zijn.

Al die stemmen van Hemel en sterren en zon en maan worden gehoord in de geheele wereld. Of men Chineesch spreekt of Hindustan, Enge'sch of Grieksch —overal spande God Zijn tent uit om te bewonen. De stem werd ook gehoord. Al is het droeve feit historie geworden, dat de blinde en dwaze heiden van het werk de schepper maakte en zich boog voor hetgeen geen God is.

Ja, ze hebben allen gehoord, want hun richtsnoer, d.w.z. het richtsnoer van de hemelen, is uitgegaan over de gansche aarde en hunne redenen aan het einde der wereld. Paulus haalt dien tekst aan om te bewijzen, dat het evenzoo gaat met dien anderen hemel, dien beteren hemel, dien hemel van Gods geneugten. Hij had het over de blijmare des Evangelies. En dezen tekst aanhalende wilde hij zeggen, dat het evenzoo gaat met de woorden van den hemel der eeuwige liefde Gods in Christus. Doch dat zijn de hoogste hemelen. Dat blauw schittert zooals we nooit zagen met het natuurlijk oog.

Ook heeft God gezorgd voor een priester des hemels. Hij is de zon. God heeft in de hemelen een tent gesteld voor de zon.

De glorie des hemels wordt door die zon vertolkt.

Toegestemd wordt, dat de hemel ook voor de maan is en voor de sterren, doch de zon is primus. Verreweg de voornaamste in dien schoonen hemel. Die zon wordt vergeleken bij een bruidegom en een held die een pad moet loopen in de renbaan. Vroolijk is die held en gelukkig die bruidegom.

Dat wil zeggen, in de eerste plaats, dat de zon, maan en sterren zeer gewillig zijn om Gods wil te doen. Ze doen het onbewust echter. En, tweedens, het wil zeggen, dat de aanblik van dit priesterwerk der zon een indruk van geluk en blijdschap geeft.

En dan plotseling is er verandering in dit gezang.

Het gaat voorts over de wet des Heeren.

Het is een overgang van het natuurlijke tot het geestelijke koninkrijk van God. Zoo zien we hier, dat het natuurlijke beeld is van het geestelijke. Let er op, dat in de eerste 7 verzen sprake is van de werken Gods. Verder echter is het de Heere die Zijn wonderen doet. Hier echter is het de Heere, de God des verbonds.

En tot zesmaal toe wordt den God des Verbonds geloofd vanwege Zijn werken.

Het gaat eerst over de wet des Heeren. Dat is meer dan de wet der tien geboden. Door dit woord

werd de geheele Godsopenbaring verstaan van Genesis tot op den tijd dat David dezen Psalm dichtte. Het hield in de profetie alswel de beloften Gods. Leest maar Jesaja 2:3.

Bovendien blijkt het wel uit wat er van die wet gezegd wordt. Die wet is volmaakt, bekeerende de ziel. Dat kon de wet der tien geboden op zichzelf nooit doen. Doch wel als ge er onder verstaat het geheele Woord van God zooals het door den Heilige Geest aan 't hart toegepast wordt.

Voorts is het getuigenis des Heeren gewis. Voor het woordje *gewis* staat er in 't Hebreeuwsch *amen*. De getuigenissen van den Heere zijn *amen*. En het woord *amen* beteekent vastmaken, ondersteunen. Om de beteekenis van het woord *amen* te zien moet ge eens lezen Numeri 11:12. Daar staat: Draag het in uwen schoot, gelijk een voedstervader den zuigeling draagt. En het woord dat vertaald werd door voedstervader is weer het woord *amen*. Dat is beeldspraak. En het leert ons de kracht, de trouwe kracht van het Woord Gods. En de uitwerking van dat gewisse Woord is, dat het de eenvoudigen wijsheid geeft. Het Woord Gods doet ons de juiste paden bewandelen die uitloopen op het meest glorieuze einde: de verheerlijking van Gods Naam. Zelfs de dwazen zullen niet dwalen. Ze worden getrouw en zeker door dat Woord geleid.

De bevelen des Heeren zijn recht, verblijdende het hart. Dit zegt ons, dat de openbaring Gods in het Woord oprecht, zuiver is, zoodat het tot vrucht heeft dat wij blijde de paden van dat Woord bewandelen.

Het gebod des Heeren is gelijk aan een lamp, ze zijn licht en verlichten de oogen van hen die in zijn licht wandelen.

De vreeze des Heeren is niet de vreeze zooals wij die betrachten, doch zooals de Heere wil hebben dat wij Hem vreezen. Het is de weg der godvruchtigen zooals God die afbakent in Zijn Woord. En die weg der vreeze is rein, dat is, zuiver, zonder valsche en onechte bestanddeelen. Daarom bestaat die vreeze tot in der eeuwigheid. Vrees God en houdt Zijne geboden en we bestaan tot in eeuwigheid.

De geheele openbaring Gods in Zijn Woord is de waarheid. Ze geeft een trouw beeld van de ethische volmaaktheid Gods en tezamen zijn ze rechtvaardig. Ze zijn gericht op 't hoogste Goed, en dat is God.

Die hemel nu, de hoogste hemelen, zijn zeer begeerlijk. Dat Woord van God vond zijn vervulling in den Zoon van God, onzen Heere Jezus Christus. Hij heeft in de wegen van dat Woord gewandeld en dien God van dat Woord gevreesd. Het Woord des Heeren werd eerst gesproken door God in de schepping en de aarde en de hemel verscheen voor onze oogen. Toen is die wereld gevallen, doch de Heere sprak weer en openbaarde Zichzelf zooals ge dat nooit zult zien in de natuurlijke hemelen. En die openbaring was Zijn Zoon, waardoor Hij Zijn eeuwig verbond zou bestendigen en volmaken. De sprake van dien God des Ver-

bonds kwam eerst door Mozes, de zangers Gods en de profeten. En eindelijk sprak God de rechten, de bevelen, de getuigenis des Heeren door het vleesch geworden Woord, den Heere Jezus Christus.

Daarom zijn de woorden Gods heerlijker dan goud, ja dan zeer fijn goud en zoeter dan honig en honigzeem.

Fijner dan goud en zoeter dan honig, want dezelve zijn wezenlijk Jezus Christus. Een schittering van deugden en openbaring van heerlijkheid zooals de hemel en de zon die nu zijn ons nooit zouden kunnen geven.

En hun werking zijn heilzaam. Door dezelve worden we klaarlijk vermaand. In het houden van die woorden Gods in Christus Jezus is groote loon.

Maar, o wee!

Als dat licht van die zonne der gerechtigheid en als dat lieflijk blauwe van de hoogste hemelen ons vinden, dan wordt het benauwd. Want wij zijn vuil en zondig. Daarom klaagt David: Wie zoude de afdwalingen verstaan?

Ja, 't is onbegrijpelijk, maar van nature keeren we ons van al die schoonheid in Christus af en gaan wandelen op verkeerde wegen. En we weten soms nog niet eens hoe vreeselijk of het er bij staat. Daarom klimt de bede: Reinig mij van *verborgene* afdwalingen. En het licht dat ons toeschijnt van uit die hoogste hemelen geneest al die afdwalingen.

Ook vertrouwt David zichzelf niet: Houd Uwen knecht terug van trotschheden. Laat ze niet over mij heerschen. David weet, dat als Jezus Christus in hem woont, of, om in Oud-Testamentische taal te spreken, als Jehova hem de schoonheid van Zijn wet geeft hij niet zal dwalen en bewaard blijven voor groote overtreding.

En het einde is de hemel der zaligheid.

't Wordt stil in David's hart.

Laat de redenen mijns monds en de overdenking mijns harten welbehaaglijk zijn voor Uw aangezicht, O Heere! mijn Rotssteen en mijn Verlosser!

En dat is zoo. Hij was een man naar Gods hart. God zag hem omkleed met de trouw van Jezus, met de schitterende glorie van den Zoon Gods.

Want David was een der gekenden, der geliefden van eeuwigheid.

G. V.

IN MEMORIAM

The Men's Society of the Creston Protestant Reformed Church expresses its sympathy with one of its members,

Mr. D. BLOEM

in the loss of his wife. May the God of all grace comfort him and his family, is our earnest prayer.

Creston Prot. Ref. Men's Society

Rev. H. Veldman, Pres.

Mr. G. Geelhoed, Sec'y.

The Levitical Priesthood

In our previous article I raised and answered the question: what was the position of the Levitical priesthood and in particular of Aaron in the divine economy instrumentally inaugurated by Moses? And the answer was to the following effects: Aaron in his capacity of high priest of atonement was mediator of God and man. What this implied was adequately explained. We must now inquire after the reason and purpose of God's instituting the office of high priest and of His selecting from all the families of Israel the family of Aaron for the work of sacrificing, and for the right that went with it, namely, that of drawing particularly near to God.

Attention has already been directed to the fact that the book of Genesis and the first twenty-four chapters of the book of Exodus make no mention of a priesthood in the holy line of Seth and of Abraham, that is, make no mention of an individual or class of individuals vested with the office of priesthood *as an exclusive prerogative*, thus of a class of persons whose exclusive right it was to perform the duties of a sacrificer. The first person to appear in Scripture as bearing the name of *priest* is Melchizedek, who is described as "king of Salem and priest of the most high God". But he was a Canaanite. There are two other persons with whom the name of *priest* is associated, to wit, Potipherah, the father-in-law of Joseph, and Jethro, the father-in-law of Moses. But the former was an Egyptian and the latter a Medianite. Now the silence of Scripture respecting a distinct order of priests in the epoch preceding the deliverance of the church from Egyptian bondage, warrants the conclusion that in this epoch there was no such order and that thus the right of offering oblations was that of every believer. But it is only natural that in process of time the privilege of the exercise of this right was, though not by direct command of God, conferred upon the heads of families and persons of highest rank in the communities. After the deluge, it is Noah and later on Abraham, Isaac, and Jacob who appear in Scripture as doing the work of a sacrificer in behalf of themselves and their respective families. Of the patriarch Job it is stated that he offered burnt offerings, according to the number of his sons and daughters, when the days of their feasting were gone about.

Now that in the period that preceded the coming of the law there was no class of persons whose exclusive right it was to do the work of sacrificer means that in that period it was the prerogative of every believer to come to the Lord and to stand in His presence. And as the Lord then met the believer at the altar, the believer before his own consciousness stood in the presence of God when he stood in the place where he had reared his altar. To this place he could

point and say, "There is God." At the altar he talked with God. There he confessed by word of mouth and through his sacrificing that he was guilty and condemnable before God, that thus he had need of an innocent substitute to atone his sins by its death and that only with his sins atoned, could there be to him forgiveness and life. There at the altar and in response to his confession, the Lord witnessed in his heart that he was righteous. There at the altar, the believer saw God—his mercy and compassion and righteousness—in the face of his sacrifice.

Still it would be improper to say that before the rearing of the tabernacle there was to the church a house of God, a definite place to which believers could repair and stand before their own consciousness in the immediate presence of God. Before man's fall, the sanctuary of God was the garden of Eden. That God's believing people took up their residence near the garden, after man's expulsion from it, indicates that until the deluge the hope of the church continued to be that sooner or later it would again be dwelling with God in this sacred region. Thus not the altar but this garden was to the church the one place on earth, where man stood in God's very presence. After the deluge the church continued to build its altars. The patriarchs did so. But that the place where their altar stood, was not to them the very house, sanctuary, of God, that even when standing in this place, they were still standing at a distance from God, is evident from Jacob's reaction to his vision of the ladder. Awakening out of his sleep, he said, "Surely, the Lord is in this place and I knew it not." And further, "And he was afraid, and said, How dreadful is this place: this is none other but the house of God, and this is the gate of heaven." This language shows that Jacob deems himself as having been where he had not been before, namely, in God's own house and thus in His presence. But it is to be noticed that even in the vision, the Lord, in communicating with Jacob, stood at a great distance; for He stood above a ladder, the top of which reached to heaven. (Gen. 28:12)

So, though there was during the patriarchal period of sacred history no distinct class of persons vested with the office of priesthood, it is amiss to say that during that period it was the prerogative of all believers to bring his offering so near to God that before their consciousness they stood in His immediate presence and had thus by the blood of their sacrifice entered the holiest place. If this view were true, the institution of the priesthood and the rearing of the tabernacle would have spelled not progression but retrogression. Yet some have so regarded the institution of the priesthood, namely, as loss. One writer, delineating on the matter under consideration, expresses himself to the following effect, "But this being the case, does it not seem like a travelling in a wrong direction, to institute at last an order of priests for

that purpose (the purpose of ministering in holy things)? Was not this to mar the simplicity of God's worship, and throw a new restraint around the freedom of access to Him? In one sense, unquestionably it was; and separating, as it did, between the offering and him in whose behalf it was presented, it introduced into the worship of God an element of imperfection which cleaves to all the sacrifices of the law. In this respect, it was a more perfect state of things which permitted the offerer himself to bring near his offering to God, and one that has, therefore, been restored under the gospel dispensation. "But in other respects", so this author continues, "the worship of God made a great advance under the ministration of Moses, and an advance of such a nature as imperatively to require the institution of a separate priesthood. So that what was in itself an imperfection became relatively an advantage, and an important handmaid to something better."

Rightly considered, it is not true that the introduction of an order of priests threw a new restraint around the freedom of access to God and thus introduced an element of imperfection into the worship of God. For a contention of this kind implies that, through the institution of the priesthood the church was deprived of a right and privilege which it had previously possessed. What may that right have been? Not the right to draw near to God's altar, to bring near to Him offerings? This right the church did not lose as a result of the institution of the priesthood but retained. Consider the following. In the outer court of the tabernacle stood the altar of burnt offering, accessible at all times to the common Israelites. To this altar they brought their offerings and thus brought them near to God, as near as did the believers of the preceding epoch. The common worshipers even had a share in the work of sacrificing his gift. His was the task, on ordinary occasions, to transfer his guilt from himself to his animal sacrifice, which he would do by imposition of hands. By him, and thus not by the priest, was the victim slain. The priest's task was to present to the Lord the blood of the victim for a covering of the sin of the worshipper. This was done by his sprinkling the blood on ordinary occasions upon the altar round about and on the day of atonement by his carrying it into the sanctuary and sprinkling it upon the mercy seat and upon the altar of incense. Now this action with the blood was unknown to the church of the preceding epoch. It cannot be said therefore that the right to engage in this action was one that had been transferred from the common worshipper to the priest. Finally, it was at the altar and not in the holy places of the sanctuary, that sin was expiated.

In the light of these observations, it is hard to see how and why the institution of an order of priests threw a new restraint around the freedom of access to

God. If it did, then did also God's sending His Son; for He was the true priest. As the representative of His people, He, too, sacrificed in their behalf and in their stead. But His gift was His very own self.

The institution of the order of priests must be regarded as all gain. For the priest was the representative of God's people. In this capacity he abided in God's house. The high priest was even privileged to enter annually the very room of this house—the holiest place—which God occupied, so that the institution of the order of priests marked the beginning of a period during which God's people came, as man in the state of integrity had come, into the immediate presence of God. But not locally and actually but only in, through and with its representative, the high priest, thus solely by representation, did the ancient worshippers at any time enter into the Holiest place. They did not afterwards join the high priest in this place. Instead, He returned to them, so that during the entire dispensation of the law the church stood at a distance. For the blood that was then shed was that of bulls and of goats. It sanctified to the purifying of the flesh only. The shedding of it could merely serve as the meritorious source of the right to traverse solely by representation the precincts of a worldly sanctuary. But such is the virtue of Christ's blood that now God's true worshippers themselves may enter the holiest in heaven to abide there everlastingly,—enter by a new and living way, which He hath consecrated for them through the veil, that is to say, His flesh. And the evidence that such is the virtue of His blood is that He himself, by this blood—His very own—entered into the holiest—entered with His people, who together with Him were quickened, raised up, and made to sit in heaven in Him: that "in the ages to come he might shew the exceeding riches of His grace in kindness toward us through Christ Jesus" (Eph. 2:6, 7).

Herewith has been disclosed the principle reason of God's bringing into being the priesthood and the tabernacle. They were the instruments, conceived of and created by Himself, through which He could and did take up, before the consciousness of His people, His abode among them. They were instruments, further, through which He, as dwelling among them, could set them at a distance from Himself, and at once gender in them the confidence that He, despite His holding them, as He did, at arms length, so to say, was the God of their salvation and that eventually therefore they would be with Him in His house.

That God brought into being the tabernacle (and the priesthood) with the express purpose of enabling Himself to take up *before the consciousness of His people* His residence among them, thus with the purpose of rendering His presence among them real and actual, is evident from the following notice at Lev. 40:33-38, "So Moses finished the work. Then a cloud covered the tent of the congregation and the glory of

the Lord filled the tabernacle. And Moses was not able to enter into the tent of the congregation, because the cloud abode thereon, and the glory of the Lord filled the tabernacle. For the cloud of the Lord was upon the tabernacle by day, and fire was on it by night, in the sight of all the house of Israel, throughout all their journeys."

The tabernacle then stood for an action of God that consisted in His holding His people from a distance from Him. As was said, the Lord had begun to do this immediately upon the disobedience of our first parents. His expelling them from Eden was His setting them at arms length. And when He had lead the Israelitish people at Sinai, His first act was to set this people—His people—at a distance. Moses was commanded to set bounds to the people round about the holy hill and to warn them to take heed to themselves that they go not up into the mount or touch it. For whosoever would touch even the border of it should surely be stoned or shot through, whether beast or man. The following day the Lord again by the mouth of Moses charged the people, "Lest they break through unto Him to gaze and many perish." The priests might draw a little closer to the Lord, but "let them sanctify themselves lest He break forth upon them." Thus at the very outset, God set Israel at a distance; and through the subsequent ages of the Old Testament dispensation, this people was kept standing before the closed door of God's house, being permitted to enter only by representation, in and through the high priest.

Why was this? The answer is found at Hebrews 9:7, 8, "But into the second went the high priest alone once every year, not without blood, which he offered for himself, and for the errors of the people: the Holy Ghost thus signifying, that the way into the holiest of all was not yet made manifest, while as the first tabernacle was yet standing: . . ."

The *holies* is the gracious and immediate presence of God, to which believers draw near in the assurance of the atonement made for them, and of their acceptance thereon. The atonement being made, believers do now under the gospel have boldness to enter into the gracious presence of God. This boldness is now theirs because the *way* into the holiest is made manifest. This *way* is the sacrifice of Christ, the true highpriest of the church. The manifestation of the *way* consists in the actual exhibition of Christ in the flesh and His sacrifice of Himself. It consists further, in the full, plain declaration of Christ and Him crucified, of the nature of His person and work in and through the Gospel. It consists finally in the revelation in the gospel of the privileges which the believers now possess.

Thus the way is Christ. "I am", said He, "the way, the truth, and the life." Of this way it is asserted that it was not made manifest while the first tabernacle was

standing". The affirmation is not to the effect that then the way was not, but that it was not manifest. The way was *virtually* existent, but not actually so. Christ had not *actually* expiated sin, offered Himself to God. Yet because He should without fail make atonement for sin in the fulness of time, the benefit of His atonement was applied to the Old Testament believers. Though they had no access to the worldly sanctuary, they did have true access to God. Of Noah and Enoch it is said that they walked with God. Yet that boldness and freedom that believers now have, was not theirs. For the sacrifice of Christ, though promised and shadowed, was not in itself made manifest. And this is equivalent to saying that Christ had not yet sacrificed Himself.

Now this, namely, that the *way*, Christ crucified and resurrected, was not yet made manifest, the Holy Ghost signified, declared, through the high priest's going into the Holiest place *alone* not without blood, thus signifies that the way, Christ and Him crucified, was not yet manifest and that thus what was manifest, what could be seen, namely, the slain bull or goat by whose blood the high priest entered *alone* was not the *true* way, sacrifice, atonement. So, what the Holy Ghost also by implication affirmed, through the people's standing at a distance and the High Priest entering alone, is that God is holy and that man is unholy, sinful, dead in sin, that thus he cannot otherwise enter the presence of God than by the blood of a true sacrifice. That God's people might have understanding of this, God, for so long a time caused the high priest to enter alone.

(I will enlarge on this thought in a following article.)

G. M. O.

WEDDING ANNIVERSARY

On December 8 our beloved parents,

Mr. and Mrs. F. A. BRUNSTING
commemorated their 30th wedding anniversary.

That the Lord, Who has blessed them during these many years, may continue to be with them in the years which He may yet graciously give them according to His infinite wisdom, is the prayer of the grateful children.

Mr. and Mrs. Henry Blankespoor
Mr. and Mrs. Albert Brunsting
Rev. and Mrs. John Blankespoor
John
Louise
Raymond
Ruth
Edyth
Lawrence
and 6 grandchildren.

The Causes Of The Disintegration Of The Christian Home

This is the sentence element that forms the subject which was assigned to me by the Men's League to speak on. In treating this subject, it is well that I set out with defining terms. The primary meaning of the word *home* is village, that is, the place where one resides. Thus the word *home* is the signification of one's dwelling-house; the house in which one resides, the place or country in which one dwells. The home is the place to which one resorts when retreating from the world. But the word stands for much more than one's dwelling-house, if by house is meant merely the material structure in which one resides. The word denotes also all that pertains to that structure. In the vocabulary of a married man with a family it stands for his wife and children, for the life which he in conjunction with them leads within the confines of the family's dwelling-place, thus for his fellowship with his wife and children, in a word for the sum and total of all those actions and relations that constitute family life. Now this life may be one sanctified by the grace of Christ and thus consecrated to God. If so, the word home in the mind of a family man is associated with all that is truly good and lovely, and his home is to him the dearest and the loveliest spot on earth, the one place where he most desires to be. On the other hand the dwelling-house of the family may be the precinct of strife and contention and discord. It may be, in a word, a veritable house of trouble. If so, the life of the family is a most wretched one and then the word home in the mind of the family man is associated with all that is mean and wretched. To such a man the home is a place to be shunned.

The other term to be defined is the word *disintegration*. The word is a compound of the preposition *dis* and *integrate*. Now *dis*, denotes *separation*, a *parting* from, while *integrate* is from the Latin *integer*, untouched, whole, entire, and thus denotes a complete entity. A tree, composed, as it is, of trunk, root and branches, is a complete entity, integer; likewise the human body. So, to disintegrate is to separate into parts; to break up the cohesion of. A human body that breaks up into its parts disintegrates. Now since the verb disintegration has this meaning, it is better to speak not of the *disintegration* but of the destruction of the home, that is, of the life of the family and of the disintegration of the family. The family can disintegrate and when it does its life, is destroyed. So I must speak either on the subject of the causes of the destruction of the home or on the subject of the disintegration of the family. Which will it be? I need not choose here. For, as I see it, the family and its life cannot be separated. Family-life is the family in its functioning. So,

to speak on either of these subjects is to speak on them both. Yet I announce of my subject:

The causes of the disintegration of the Christian Family

Now it is not possible, to be sure, for a truly Christian family to disintegrate *essentially*. Yet, also a Christian family deteriorates in its conscious life into a house divided against itself, when its members are unspritual. Fact is, that it is only the Christian family that can, (relatively) disintegrate. This will be made plain in the sequence.

In tracing the causes of the disintegration of the Christian family, I must set out with the question, "What is the family? The family is not a machine but a body, an organism. It is a being of which the parts (members) partake of a common life of which the body is the seat. Let us shed some light on this proposition. A tree, to illustrate, is such a being; likewise the human body and also the family. The tree, its trunk and branches, partake of a common life of which the trunk is the seat. Hence, the branches are the outgrowth of the trunk and partake of its life. The evidence of this is that, if the branch is separated from its trunk, not the trunk but the branch perishes for lack of life. The branches therefore must abide in the trunk that they perish not. As to the family, the branches of this organism—the sons and daughters in the home—are the offspring of the parents and in their embryo state partake of a common life of which the parent-mother is the seat. However, of all natural organisms, the family is the highest in the scale. Thus unlike the branches of a tree, the child is separated from its parent-mother at birth and thereupon ceases to draw from her its life. Yet the parents remain bound to their children and the children to their parents by psycho-physical ties—the ties of love, filial from the side of the child and parental from the side of the parents. The family, then, is an organism but it is not, like the body of Christ, a heavenly entity. Consider that the true church, too, is an organism. Its members partake of a common life of which Christ is the seat and channel and Christ's God the creative source. Said Christ to His people, "I am the vine and ye are the branches. Without me ye can do nothing." Unlike the offspring of the earthy parent-mother, believers abide in Christ after their spiritual birth and thus continue everlastingly to draw from Him their life and entire existence. But the church is a body, *heavenly*. Its members are born of Christ's God, come forth out of His creative will as new, that is, heavenly creatures. And the tie that binds them to Christ, the true vine, is not one of blood but of aliving faith, the essence of which is a love that springs from the life of regeneration. The family, on the other hand, is an earthy organism; it is earthy as Adam, the father

of the human race, was earthy even in the state of integrity. More must be said. The family is now sinfully earthy, totally depraved, dead through trespasses and sin. The parents are this. And the children they bear are as corrupt as they. Of the first parent of the human race, we read in the Confession, "Man after the fall begat children in his own likeness. A corrupt stock produced a corrupt offspring." This applies to all parents. It means that the family, as it is by nature, cannot in the spiritual sense disintegrate; composed, as it is, of members dead in sin, it is in a state of disintegration. The members of a family with a life unsanctified by grace are in the heart of their dispositions evilly disposed also toward one another. There is, to be sure, what the Scriptures call a natural love. It is there, between husband and wife, parents and children, brothers and sisters. But this love, too, has been wholly corrupted by sin. It is not therefore a love in which the members of the family can be truly one. The truth of this statement is borne out by the history that the human race has made and is today making. Only the members of a family that is truly Christian are united. Thus a Christian family is one whose life has been sanctified by the blood of Christ. It is a family whose members are children of grace.

The family, I said, was an organism. And an organism was defined as an entity composed of parts partaking of a common life. This is not all to be said. In an organism each member has its God-appointed place and function; and the functioning of each member is essential to the well-being and even the existence of the organism. So it is with the family. In the family the child has its own place and function; and likewise the parent-father and the parent-mother. The child's place in the family is precisely that of child, son, daughter. And the child's calling is to function in its appointed place as child. But the God-appointed legal head of the child, (children, sons and daughters) are the parents. For the command reads, "*Honor thy father and thy mother.*" Yet the family has but one head, as the woman is included in the man. And to her also he stands in the relation of head. The word *head*, then, is the term that denotes the father's position in the family. And in this place he, as aided by the parent-mother, must function according as God has ordained, namely, as head, that is, as ruler, trainer, educator, of the child. This is his right, duty, and privilege. But this right he had not of himself. It is a right with which parents have been vested by God by virtue of their having *instrumentally* brought the child into being. This right to rule and to train the child constitutes the parental authority.

Wherein precisely does the functioning of the child—and I speak now not merely of the very young child but also of the grown-up son and daughter in the home—wherein does the functioning of the child consist? In honoring father and mother. What is it to honor?

In general it is to acknowledge a being to be what he is as God's creature and to give expression to this acknowledgement by word and deed. Thus to honor God is to acknowledge Him to be what He is, namely, God and none else. It is further to give expression to this acknowledgement by word of mouth. To do so is to praise Him. And to give expression to this acknowledgement by deed is to hear His voice and do His words by walking in the way of His commands.

So when the son (daughter) honors father and mother, he acknowledges them to be to him what they actually, according to the divine ordinance, are, namely, his parents, thus the persons who instrumentally brought him into being and who were therefore vested from on high with the right to rule and to train him. The son honors his parents further when under the impulse of love of God he gives expression to this acknowledgement by his crying "father" and "mother", by his reverently and in love addressing them and referring to them as father and mother. The son who refers to his father as "the old man" is ill-disposed toward his father and dishonors him by word of mouth. But the son shall also honor his parents by deed, which he does through his obeying father and mother. Now to obey means to hear. The son obeys his father and mother through his hearkening unto their voice, doing their words, receiving their instruction and counsel.

It ought to be plain now what are the chief causes of the disintegration of the family. The family disintegrates when its members in their carnality refuse to know their God-appointed place in it and refuse to function in that place as God has ordained. The family is in a state of disintegration when the son is not obeying, hearing and is thus risen up in rebellion against his parents. But the son must hear. He commits a great sin if he does not. For, in the words of the apostle, "there is no power but of God: the powers that be are ordained of God." Also the parental power, authority, right of rule, is, as was said, of God. For there is no power but of God. "Whosoever therefore resisteth the power, resisteth the ordinance of God: and they that resist shall receive to themselves damnation." Rom. 13:1, 2.

The family disintegrates further when the father (mother) refuses to know his God-appointed place in the family or when he refuses to function in that place as God wills.

So the fault of the family's disintegrating may lie with the children or with the parents or with both.

The fault lies with the parent-father when he fails to take his divinely appointed place in the family to function as the family's head in that place. Then the family is without a head to rule it and each member is doing that which is right in his own eyes and without fail, what is wrong in the eyes of some or all of the other members. The result obtained is endless dispute, bickering, violent and bitter quarreling, in a word,

a family divided against itself. Such a family was the people of Israel during the period of the judges. At that time the nation was being torn by internal dissensions and destroyed by civil war. And the reason, as given by the sacred writer, was that every one was doing that which was right in his own eyes and *this on account of there being no king in Israel*. Let me quote this passage found at Judges 21:25: "In those days there was no king in Israel: every man did that which was right in his own eyes." So when headless, the family is certain to go astray, as then it is without a head to rule, lead, guide, counsel and instruct it and by this guidance and instruction to lead its life in the proper channels. Further, if the parent-father fails to function as head of his family, one of the other members eventually will. And that member is certain to be the son or daughter—now no longer a babe, but a young man or young girl—with the loudest mouth, the sharpest tongue, the strongest will and perhaps the most violent temper,—a child therefore to whose every whim the others are instantly ready to cater, even the parent-father—for he is a weakling—just to keep peace in the family. All this son (daughter) does is to raise his eyebrows, and lo and behold, all the rest stand at attention, ready to hear his orders and to do his (or her) bidding. And he rules with an iron hand. Now this certainly is a nice state of affairs! And it is the parent-father's fault. This father should take home to his heart what king Solomon—the wisest of all men—says, "Woe to thee, O Land, when thy king is a child" (Eccl. 10:16b).

Further. The fault of the family's disintegrating lies with the parent-father, when, though functioning as the family's head, he is willingly ignorant of this: that the child, though his child, is God's creature, and this by reason of the fact that the parents are merely instrumental in bringing the child into being and that thus the child's creator is God and not the parents. Woe unto the child whose parent-father is willingly unmindful of this and who thus, in functioning as the child's head, acts from the contrary principle,—from the principle, namely, that the child is his creature. Woe unto the child with a parent-father addicted to this view. For such a father does with his child as *he* wills instead of as God wills. Now what man wills is always without exception corrupt, so that what is being imposed upon the child is the corrupt will of a mere man. I affirm therefore, that, though God places the child under the jurisdiction and in the care of the parents for them to rule and to train the child,—the child is and remains God's creature, His absolute possession and He its sovereign Creator. The parent possesses the child merely as a trust, thus in the same sense that a banker possesses a man's money, namely, as a deposit. How could God so give as to cease to be the absolute owner of what He gives if the creature lives and moves and has his being in God! The parent-

father who sets himself up as absolute owner over his child is a thief. Is not the banker who runs off with the depositor's money a thief even before civil law? By nature we are all thieves. What God places in our hands as a trust, we insist on holding as things of which we are absolute owners, and thus as things to be spent not in the service of God but in the service of self, of the lust of the flesh, of Baal. And this explains our holding on to these things so tenaciously. It also explains our sinful reaction, our murmurings and rebellions, when God, in spite of what we do to better our hold on these things, forcibly takes them from us. But let us return to the child. That child is God's creature. Hence, the will to be imposed upon it is His will as revealed in the Scriptures. But this cannot mean that the parent-father, in his attempt to induce the child to obey him, should introduce his ordinances for the child, the sons and daughters of his household, by the declaration, "Thus saith the Lord". Let me make my meaning clear. At 1 Peter 2:13 we read, "Submit yourselves to every ordinance of man for the Lord's sake: whether it be to the king as supreme; or unto governors, as unto them that are sent by him for the punishment of evildoers, and for the praise of them that do well. . . ." The apostle here speaks of the ordinances of the civil magistrate. Such ordinances are rules of action established by the authority of the civil magistrate for the insurance and promotion of order among the people that reside under his jurisdiction. Such ordinances are essential to the well-being of the body-politic, and to every organism or body thus also to the family. It is only the family with a well-ordered life that can endure. Hence, the parent-father makes ordinances for the family, for the sons and daughters of his household. He rules, to illustrate, that his small children shall be in bed by eight o'clock in the evening and that all shall rise at seven in the morning and be at the breakfast table at half past seven. He rules further that when his children of high-school age go out for an evening they shall make it a point to be home at eleven o'clock. These are some of his ordinances. Should now the children find them irksome and openly question their reasonableness, it would not do, to be sure, for the parent to silence this opposition by solemnly declaring, "So saith the Lord", namely, that when you go out for an evening you shall be at home at eleven o'clock. Through his so declaring, the parent would be telling his children that his order to the effect that they be home at the time he specified is the very word of God. This, needless to say, it is not. However just and fair it may be, it is and remains an ordinance of man. Only when the parent imposes upon the son (daughter) a command that is literally contained in the Scriptures, only when he quotes to the child from Holy Writ, may he prefix to his mandate, warning, admonition, the declaration, "thus saith the Lord". And the same

must be said of the sermon. Being what it is, man's exposition of the Word of God, it is, however sound, the word of man. It must therefore be tested by the Word. So except when, in commanding, exhorting, and admonishing their children, the parents quote from Holy Writ, they come to their children with the word of a man. But let there be no misunderstanding. The parental mandate to the effect that the son (daughter) be at home at a stated time is the word of man. Likewise the sermon. Yet there is a vast difference. The sermon is meant to be a portion of the Word of God explained, interpreted, and in the measure that it is this, it is binding upon man's conscience. The parental mandate just cited is not the word explained. It is a mere ordinance of man. Now such parental ordinances of which some are much more important than others, must be just, fair and reasonable. Their sum and total must be permeated by principles of truth contained in the Scriptures. Parents must ever be on their guide against provoking their children to anger by mandates unjust, unduly severe, unnecessarily irksome. Let the father's ordinances be as few in number as is feasible. Let his mandates be the weightier things of the law, and let the yoke under which he brings the child be the yoke of Christ.

Now it is to such ordinances—ordinances of man—that the apostle had reference when he said, "Submit yourself to every ordinance of man. . . ."

The word *man* in this exhortation denotes all non-ecclesiastical authorities in the word, thus kings, governors and also parents. To every parental ordinance the son (daughter) shall submit. On what ground? On the ground that, having subjected the ordinance to his judgment, he finds it to be fair and just? Assuredly not. The child will, to be sure judge. Children very soon begin to do this. Being what they are, rational-moral beings, they cannot refrain from judging. And they also arrive at definite conclusions. But their deeming the parental mandate just is not the ground on which they submit to it. This ground is that the parents have been vested by God with the right to rule the child, the right to order and give direction to its life. If they had not this right, if they had it not of God, the child might flout them to their very face and do as he chose. And so absolute is this right of the parents to govern the child, that even if it could be shown that the parental mandate is unjust, the child would still have to submit. This thesis finds the clearest statement in Scripture, "Servants, be subject to your masters with all fear; not only to the good and gentle but also to the froward." The Greek word translated *froward* means *perverse, unfair*. Consider that the servant can submit himself to a perverse master only through his subjecting himself to this master's perverse mandate. This stands to reason. Now the status of a son is not that of a servant. Yet he differs not from a servant in respect to the length

to which he must go in obeying his parents.

But must not God be obeyed more than man? He must be. There can be no question about this. So if the parent places the child under a command that militates against the will of God as revealed in the Scriptures, the child is in duty bound to refuse to submit to it. If the parent, to illustrate, should command the child to steal or to blaspheme, the child would find itself under the necessity to refuse to submit. The child submits to the unjust command only when his doing so does not involve him in sin. The parent, to illustrate, orders the child to its room for two whole days on account of its having committed some minor offence. The punishment is way out of proportion to the offence. It is thus unjust. Yet the child would have to submit and could do so without doing wrong, as to remain in a room for such a length of time is not an act that as such is sin.

So are the parents then, as governors of their children, the appointees of God. They have right to govern their children; but this right is not of them. It is of God. The failure on the part of parents to make this plain to the child may be the cause of much of the flouting of parental authority. The child must be told what it is doing when it resists this authority through its disobedience, through its refusing to be lead, instructed by father and mother.

The exercise of the right to govern the child must conform to the child's age. The grown-up son leaves his father and his mother and cleaves unto his wife. But the parents retain their legal authority over their children as long as they, the parents, live.

(We will shed some light on this last statement in an article to follow.)

G. M. O.

IN MEMORIAM

The Priscilla Society of the Protestant Reformed Church of Hudsonville, Michigan, hereby wishes to express its sympathy to our fellow-member, Mrs. H. A. Schut, in the loss of their little son,

JAY

who passed away on Saturday, November 23 at the age of 4 years and 8 months, as the result of an automobile accident, suffered three days previous.

May our covenant God surround the bereaved family with His grace and comfort them in their sorrow.

The Priscilla Society,
Rev. J. D. de Jong, Pres.
Mrs. J. A. Schut, Sec'y.

Hudsonville, Dec, 1940